

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 17 వ తేది సోమవారము

No. 13.

సంపుటము ౯

మండుభినామ సంవత్సరము, చైత్ర మాస బహుళ షష్ఠి.

సంచిక ౧౩

దేశభక్తుల చిత్రవటములు

(ప్రతియింటను పూజించతగినవి.)

[3516]

గాంధీమహాత్ముడు లోకోత్తర పురుషుడు

కాశీనగరమున కున్న మహాత్ముని చిత్రపటము సామర్వతీ సత్యాగ్రహశ్రమమునందు ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రచిత్రకారులైన చావలి నాగేశ్వరరావుగారిచే తీయబడి పలురంగులతో చక్కని నునుపుకాగితముపై చిత్రీకరించబడినది. సైజు 15x20 అంగుళములు. వెల ప్రతి 1-కి రు 0-8-0 మాత్రము.

వర్తకులకు కమిషను విరివిగ నియ్యబడును.

ఆంధ్రదేశమునకు సోలుయేజులు:— దొంతరాజు సీతారామయ్య, గుంటూరు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు

ఆంధ్రరాష్ట్ర రామదాసు దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, చిత్రకంజన ఆలీదాసు, సహోదరులు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లాలా లజపతిరాయ, సి. యస్. ఆంధ్రూరు మున్నగువారు ఖద్దరువస్త్రములు ధరించిన తరువాత తయారుచేయబడిన పటములు. బహుఅందముగ నుండును. సైజు 12x10 అంగుళములు వెల 0-2-0 మాత్రము.

ఇందులో దేశభక్త ఆంధ్రరాష్ట్రముల పటములకు సోలుయేజులు: జే. ఆయ్యవారికాశ్రమి, స్వరాజ్యరంధాలయము, తెనాలి. తదితర పటములకు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

The Andhra Chitrasala, Princess Street, Bombay.

ప్రచండమైన ఈ ఉష్ణకాలమునందు దేహమునున్న ముఖ్యముగ మెదడునున్న చల్లగపెట్టుటకు

భృంగామలక తైలము

అనే సన్నతైలము

చాల

ప్రసిద్ధి జెందినది.

కండ్లమంట, మాస్తపాదములదాహము, కఠిరతాపము ఇవి ఈ తైలోపయోగమునల్ల వెంటనే నివృత్తి యగును. మెదడుకు చాల చలవయ్యును. చక్కము వ్యధువుగాను, చల్లదిగాను, ఆరోగ్యముగాను అగుచున్నది. తెల్లముకలు ఆకాలములో తెలుపగుట, పూడిపోవుట వీనిని నివృత్తింపను. మూర్ఛావర్తము మొదలయిన తలనొప్పలు, తలచుట్టుట మొదలైన వికారములను నివారణ పుగును. అనేక ఆయుర్వేద - అంగల వైద్యకేఫలవల్ల ఈ తైలము క్లాఫింపబడి యున్నది. డిప్లోమా జూనియర్ ఆయుర్వేద చికిత్సలున్న యస్. కే. పి. డి. ఆయుర్వేదాస్సత్రీయందు

ప్రధాన డాక్టరున్న వైద్యకలానిధి సుపాదకులుగాను నుండు (2497)

ఆయుర్వేద భూషణం పండిత యం. దురైస్వామి అయ్యంగర్, ఏ. కే. పి. సి.

వారిచేత ఈతైలము తయారుచేయబడినది ఖరీదు సీసా 1-కి రూ 1-4-0. తపాలాఖర్చు మొదలైనవి ప్రత్యేకము.

ఆర్యబోషధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

ప్రొడెలిన్

(2)

దంత వ్యాధి సంహరిణి

సకలరోగములను పోగొట్టు నొక కుటుంబావధము.

ఈ లోషను 5 బొట్లు 2 ఔన్సు నీళ్ళలో కలిపి దినము రెండుపూటలు పుక్కిలించిన పంటినొప్పి, పండ్లు జిలుపరించుట, పంటినుండి రక్తము, చీము ప్రవించుట, దుర్వాసన, పండ్లుఆడుట, వీటిని పోగొట్టి, పండ్లును గట్టిపరచును. నోటిని నునానతో నుంచును. పండ్లను శుభ్రముగ నుంచును. బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0.

సుఖిన్సన్ (నూతనోత్పత్తి)

గాయములకు, కీళ్ళపట్లకు, నొప్పులకు రొమ్మనొప్పులకు, కాళ్ళచేతుల పట్లకు, మెదనొప్పి, కంఠనొప్పి, చర్మముమీద మంటలకు, దగ్గులకు, శీశిలము, జలదోషము, కషాయములకు, నడుమనొప్పి, కత్తిగాయములకు వాచు కాటుక, ఇతర విష కాటుకలకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు ప్రోడెలిన్ - సుఖిన్సన్ గురదని పూత పూయు సకల నొప్పులకును ఉపయోగించును. బుడ్డి 1-కి రూ 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇండస్ట్రీస్ (లిమిటెడ్) నెం. 22 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

బహుమానము

వైద్య నిద్య

ఆయురాలోచైత్యవ్యవస్థలకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చీనాబాదగోడ్డు, మదరాసు.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తిగల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైద్య. 1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనుపానికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చువేరే. వలయువారు ఆర్డరుతో సికరూపాయి

ఆదాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc.

వైద్యపురం, (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వైద్యపురం.

అహమదాబాదు

సభలు

36 వ దేశీయ మహాజనసభ

ప్రతి 1-కి రు 0-4-0 (3541)

వర్తకులకు 100-కి 25 చొ॥ కమిషనియ్యబడును ములుగు-వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

"తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము."

మీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు వార్తచూడు నేర్చుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దిమున కొక గంట పని. వివరముల క్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇన్ ఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

రు 116 లు బహుమానము

గుణములేదని నిరూపించువారికి రు 116 లు

బహుమాన మియ్యబడును

శ్రీలక్ష్మి సంగమియ్య సమస్తవ్యాధులకు

ప్రదరాంతికము

అన్నివిధములైన కుసుములు, రక్తపిత్తము, ఋతువుకాక పోవుట, ఋతుకుల ఆపస్మాము (Hysteria) తిమ్మిల్లు

వ్యాధిగము, మూచ్చ, శ్రీలక్ష్మి మర్మావయవముందు గలుగు

రంధ్రము, మున్నగువానిని ఈశిష్టోష్ణము విశ్లేషముగా నివార

ణచేయును. మునుతో అపానమాన్యము, లేహ్యము పంప

బడును. తెలు రు 5-0-0 మాత్రమే, తిపాలాఖర్చులు సహా. ఏలంట్లు కావలయును. భరావతు ముఖ్యము.

సోల్-ప్రొఫెయిటరు,

8440 ఆయుర్వేదోషధిలయము, కాకినాడ.

పంచదార పరిశ్రమ

మన యిండియా దేశములో ప్రతిసంవత్సరము 27 లక్షల టన్నుల పంచదార తయారయి 30 లక్షల టన్నుల తయారయి పంపిణీ చేయబడుచున్నది. అందులో 4 లక్షల టన్నులు మన దేశములో పంచదార చేయటం క్రిందనున్న మిగతా 23 లక్షల టన్నులు దేశపు భిన్నభిన్న ప్రాంతాలకు పంపిణీ చేయబడుచున్నవి. మన దేశములో 40 పంచదార తయారయి ఘాట్ కరీ లున్నవి. యీ 40 ఘాట్ కరీలవల్లన సదరు 4 లక్షల టన్నుల టెల్లము ను పంచదార చేయబడుచున్నది.

సదరు 26 లక్షల టన్నుల టెల్లమును 4 లక్షల టన్నుల టెల్లమును తయారుచేయబడే 2 లక్షల టన్నుల పంచదారయి దేశపు భిన్నభిన్న చాలక విదేశమునుండి ప్రతిసంవత్సరము ఆవశ్యకత 15 కోట్ల రూపాయల విలువగల అయిదు లక్షల టన్నుల పంచదార మన ఇండియా దేశమునకు వచ్చుచున్నది.

సదరు 5 లక్షల టన్నుల పంచదారకూడా మన ఇండియా దేశములోనే తయారు అయ్యేయడం మన దేశమునకు చాలా నష్టము లాభము చేయవచ్చును. ఈ ప్రకారము తయారు చేయటమన మన దేశములో యిప్పుడున్న ఘాట్ కరీల చాలావరకు ఇంకా అనేక ఘాట్ కరీలు ఏర్పాటు కావలయును.

ఈ పంచదారపరిశ్రమ మనదేశములో ఎక్కువగా అభివృద్ధి గావించవలయునని మన దేశము వారు కూడ చాలా ప్రయత్నము చేయచున్నారు. విదేశములనుండి మనకు దిగువతీయగు పంచదార వైన నూటికి 25 రూపాయల చొప్పున పన్నును విధించిరి.

ఈ తరణములో మనదేశములో పంచదార పరిశ్రమ వృద్ధి పొందినట్లు చాలా అవకాశములున్నవి. ఈ పరిశ్రమపై పెట్టుబడికి నూటికి 30 రూపాయలవరకు లాభము వచ్చును. అన్ని పరిశ్రమలలోను యిప్పుడు ఎక్కువ లాభకరముగా యుండేది ఈ పరిశ్రమగానే కనపించుచున్నది.

బందరులో ఏర్పాటుచేసిన పంచదార కంపెనీకి కావలసిన మూడులక్షల రూపాయలను యింతవరకు చాలాభాగము పేజ్ చేయబడినది. ఇంకా కొద్దిగావున్నది. ఇవన్నియును త్వరలోనే పూర్తియగును. పూర్తి అయినపిమ్మట పేరుయొక్క విలువ చాలా అధికమగును.

ఈ కంపెనీకి కావలసిన మిషనరీ యంత్రమునుండి నాలుగు స్టీమర్లలో ఎగువతి అయి మదరాసు చేరులో దిగువతి యగుచున్నది. చాలాభాగము బందరులో ఘాట్ కరీ స్థలముకు చేర్చబడినది.

ఘాట్ కరీ బిల్డింగులు కొట్టు అన్నియు తయారు కావచ్చినవి. కొలదికాలములోనే పంచదారచేయు పని ప్రారంభింపబడును.

ఆర్. రామచంద్రయ్య

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ప్రీమియంబొండ్లు ఇష్యూ చేయటమన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించిన కొన్ని వార్తా పత్రికలు ప్రచురించెను. ఈ వార్తయం దెట్టి ఆధారము లేదని ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆధికకాళి వారు ప్రకటించుచున్నారు.

Ready Now. (3394)
Illustrated Catalogue of
The Right House for Watches & Clocks
93 China Bazaar Road, MADRAS.
Apply with 1 Anna Stamp.

ఓటో మోటార్స్ 28%3

మీరు బయటపొయి వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయుండు సమయములోనైనను పెండ్లిండ్లు విందులు యములలో నైనను ఈ ఆట్రయను యుపయోగించిన మంచి కోరికలున్నవారు వాసనను యిచ్చి మనసుకు ఆంధ్రమునుమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోబినియా టైలము

వేసవికాలములో ఉపయోగించుటకు వచ్చిన శీతములకు చూడము సౌందర్యమును యిచ్చును. అనేక శ్రీలు ఉపయోగించుచున్నారు. ప్రపంచమున ఈ రెండును ప్రతిమటుంబములోను ఆవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను విక్రయించబడును.

ఓటో మోటార్స్ థర్ బుడ్డి 1.5 హూ 2, 1, 0-12.0, 0-8.
రోబినియా టైలముథర్ బుడ్డి 1-కి రూ 1.0-0

Shyam & Co, 6, Bander st, Madras. పి.యూ. కంపెనీ, 6 బందరు వీధి, మదరాసు.

కల్యాణకార్యములందు కద్దరు

(హిందీ నవజీవనముడి అనువాదితము)

ఇపు డెవట జూడినను భరితవన్న ముందు వివాహముల యొక్కయు మరి ఇతర శుభకార్యములయొక్కయు హాడివిడి మెండుగావున్నది. ఈ శుభకార్యములందు కేలకొలది లక్షలకొలది రూప్యముల విలువగల గుడ్డలు తీసుకొనవలసివచ్చుచున్నవి. ఇంతవరకై తే అజ్ఞానవశమున మన మీ శుభకార్యములందు విలువగల విదేశవస్తువులను వైకొని మన కోట్లకొలది సోదరులను తుధాపిడితులనుగాజేసి దేశమునకు కరువుల నాహ్వానించుచున్నాము. కాని ఇప్పుడుగూడ నట్లే యొనర్చదమా? అదియెట్లు? మనమిప్పుడు మన శీతములను తెలుసుకొంటిమి. మనమిపు డా యనరముల మూలకారణము తెలిసికొంటిమి. ఇపు డా పనిని మనమెట్లు చేయగలము. ఇప్పుడు వివాహాచ్యుతులైన కథావరులు తమతమ వివాహసమయములందు చేతితో వడకి నేయబడిన పరిశ్రమైన కద్దరునే ధరింప ప్రతిజ్ఞబూనినారు. ఏభాగ్యవంతులైన కత్తులములకు తమ కుమారుకుమారికల వివాహ సమోత్సవము లొనర్చుభాగ్యము, లభించునో వారు ఆమోహమయములైన విదేశవస్తువులను త్యజించి పవిత్రమైన కద్దరునే యుపయోగింతురు. కద్దరు రూపముగా ఎంతో మంచి దీనసోదరుల యాశీర్వాదములను పొందుచున్నామని వారె తీసికొని యే న్నారు. గనుక వారు కద్దరు వస్త్రముల నే వధూవరులకు ధరింప జేసెదరు.

అతిథులనుగూడ కద్దరుతోనే బహుకరించెదరు. అతిథులుగూడ కథావరులకు కద్దరునే కానుకగా యొసంగెదరు. తల్లులు వివాహమండపములందు శుద్ధమైన పవిత్రమైన కద్దరు వస్త్రములను ధరించియున్న తమతమ పుత్రికా పుత్రుల నాశీర్వాదించు తరుణమున పొందు బానందము నెవరు వర్ణింపగలరు? ఎవరి తృప్తికొరకు మనము విశేషముగా పూజ లొనర్చుచున్నామో ఆలక్ష్మీ సరస్వతులే అనటికవచ్చి ఆయానందమును పొల్లమచున్నారాయన! నట్లుండనుగదా! వారిచే వృద్ధయౌవనముగా నెచ్చు వరప్రదానములనుట కిసుమంతయు సంది యముండదు.

కద్దరువల్ల మనము కల్యాణము పొందగలము గాని ఏ వస్త్రముల నెవమవల్ల తుధాపిడిచే విషణ్ణ హృదయమైన భారతీయులు మన అజ్ఞాన కృత్యములను జూచుచు, తమ దుఃఖమును ప్రకటించుచున్నారో ఆ యపవిత్రమైన విదేశవస్త్రములవల్ల పొందగలమా? ఆనా! ఈపవిత్రమైన శుభకార్యములందుగూడ కద్దరును ధరించి మన కోట్లకొలది దీనసోదరుల ఆశీర్వాదమును పొందమా? ఈ కల్యాణ సమయములందు గూడ మన దేశ సోదరులు కద్దరును ధరించి మహోత్సవములను తమ బిడ్డలకు నిజమైన మంగళప్రదానములగు నొనర్పరా?

గుంటూరుతాలూకా పొన్నకల్లు గ్రామ కాపురముడు గుర్రం గోపయ్య అను నాయన ఆహ్లాదిపన్న యివ్వనందున వారంటు జారీకాబడగా, వారంటు తీసికొని వెళ్లిన తాలూకా డేఫ్తరు పేకు ఇమాంను కొట్టబోయినాడని ఇండియన్ పిన్ లకోడ్డు 186, 189, 324, 506 నెక్సనులక్రింద నేరము మోపబడి యిప్పటికి రెండునెలల పదిహేను రోజులనుండియు ఖయిదులో నుండునెను. గుంటూరు జిల్లాస్ట్రీక కలెక్టరుగారివద్ద నాలుగు జామీను పిటిషనులు పెట్టినప్పటికిని విడుదల కాబడలేదు. ఈ నెల 12 వ తారీఖున జిల్లాజడ్జిగారివద్ద జామీను యిప్పించ కలసినదని ఒకగంట తీగ్రవాదన జరిగినవై చిట్టచివరకు గుర్రము గోపయ్యగారిని, వారితోటి ముద్దాయి అయిన, సింగునాగమ్మను జామీనుమీద వదలిపెట్టి రని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

కావలెను (-6)

కృష్ణాజిల్లా బోర్డువారి యాజమాన్యముక్రింద స్టీమ్ రోడ్ కోలర్పులో పనిచేయుటకు యోగ్యత గల క్రైస్తవులు ముగ్గురు కావలెను. నెల 1-కి జీతము రూ. 50 యియ్యబడును. సంగీతము 1-కి రూ. 2 లు చొప్పున రూ. 70 ల వరకు జీతము హెచ్చించబడును. దరఖాస్తులు వారి వారి యోగ్యతా పత్రికలతో సహా 1922 సం॥రం ఏప్రిల్ నెల 25 వ తారీఖు లోగా ఈ దిగువ విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. నయస్సు, జాతి, యిదివరలో ఎచ్చట పనిచేసినది మున్నగు విషయములు కూడ వివరముగా దరఖాస్తునందు తెలియజేయవలెను.

T. K. T. Viraraghavachariar
District Board Engineer
Kistna, Chil kalapudi.

నోటీసు (19)

తేలు మా పిఠండ్రి గాడె అచ్చయ్యగారు 1916-వ సం॥ మార్చి నెల 12-వ తారీఖున వ్రాయించిన విల్లు ప్రకారము ఆయన భార్యకు యిచ్చిన దత్తత అధికారము అనుసరించి “పుష్పరి” అనే మాచిచ్చివాని దత్తత యిచ్చుటకు నేనన్న అంగీకరిస్తు వున్నప్పటికిని ఆమె దురుద్దేశముతో మరియొక పిల్లవాని దత్తతచేసుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్లు యెవరైనా ఆమెకు దత్తత యిచ్చిన యెడల సదరు దత్తత లాప్రకారము గాని అచ్చయ్యగారు వ్రాయించిన పిల్లప్రకారముగాని చెల్లనేరదని తెలుసుకోవలెను.

మారితేలు } గాడె కామరాజు వ్రాలు.
తేలుకు తాలూకా }
(కృష్ణాజిల్లా) } 5-4-1922.

మదరాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వేకంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ప్రయాణపు పెద్దబండ్లు Bogie Tourist Corriages ఈ రైల్వేమీనుగా బోపు ప్యాసం జరు బండ్ల చార్జిని సవరణ చేయు సందర్భములో ప్రస్తుతపు టైమ్ టేబిల్ పుస్తకమునందు నెం 42 రు, 99 పుటయందు 36-వ పేరాలో తెలుపబడిన బండి నెంకటికి ఒక మైలుకు మినిమమ్ చార్జి 1 రూపాయి చొప్పున యున్నది.

1922-వ సంవత్సరం మేనెల 1-వ తేదీ నుండి రూ 50 లకు తక్కువ గాకుండు నున్నప్పుడు ఈరైల్వేమీన బండి 1-కి ఒక మైలుకు రూ 1-4-0 చొప్పున చార్జి హెచ్చించబడును.

అదే తారీఖునుండి రిజర్వుడు కాబో బండి 1-కి ఒక మైలుకు ప్రస్తుతము అమలులో నున్న రూ 0-4-0 తేలునుండి ఒక బండికి మైలు 1-కి రూ 0-6-0 లకు హెచ్చుచేయబడును. (30)

గాంధీ మహాత్ముని ఆజ్ఞ

(3279) 'హిందీ నేర్చుకొనుడి!'
[3279] రు. ఆ. ప.
హిందీ తెలుగు బాలబోధిని ... 0 2 0
రాష్ట్ర భాషాచుంజరి ... 0 2 0
రాష్ట్ర భాషాబోధిని ... 0 2 0
హిందీకి పహిలీ పుస్తక్ ... 0 4 2
హిందీకి దూసరి పుస్తక్ ... 0 4 0
స్వదేశీ గీత ... 0 3 0
హిందీ సా. స. ప్రచారకార్యాలయము,
గం3, బిగ్ స్ట్రీటు, తిరువల్లికేణి - మదరాసు.

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ

(స్వతంత్ర విలేఖరుని నుండి)

కాకినాడ, 14 వ ఏప్రిల్:- 12 వ తేది సాయంత్రమున గంటలకు పురమందిర మైదానమున కాంగ్రెసు యజమాన్యమున ఒహిరంగమైన పౌరసభ జరిగెను. శ్రీయుత యల్లాజోన్యుల కామేశ్వరరావుగారు అధ్యక్షుడుగ నుండిరి. శ్రీయుత గుణుల వ్రాడి కామేశ్వరరావు వెదురుమాడి రామారావు, ఆయుర్వేద భూషణ వీటూరి వాసుదేవశాస్త్రిగారు సత్యాగ్రహమున గురించియు, జాతీయవాదము పనిని గురించియు, ఉపవాస వ్రతమును గురించియు, దీక్ష యావశ్యకతను గురించియు నుపన్యసించిరి. పిమ్మట అఖిలభారత జాతీయోపసంఘమువారి ఆజ్ఞానుసారమున్న మహాత్మా గాంధీగారి యాశీస్సులు ప్రకార మున్న యానెల 18 వ తేదిని ఎల్లరును మహాత్మాగారి మైన హారతాళమును ఉపవాసమును ప్రార్థనయును చేయవలసినదని యును ఉదహరణను ప్రతిపాదించు కుచిర్రావుతులై వదుకునూలు వస్త్రధారణై ఊరేగింపుగా ఎయిల్వే నగరసంక్లిష్టము చేయ వలసినదనియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. అను తీర్మానము శ్రీయుత లక్ష్మణరాజు నుబ్బరావుగారిచే నుపపా దించబడి శ్రీయుత చావలి రామసోమయాజులు డాక్టరు వుప్పు లూరి గోపాలకృష్ణగార్లవల్ల బయటపరచబడి అంగీకరింపబడెను. సభ ముగిసెను. (18 తేదిని జరుగబడిన హారతాళమును గురించి యిదివరకే ప్రచురింపబడెను.)

పితాపురం

(ఒక విలేఖరుడు)

జాతీయవాదము

ఏప్రిల్ 14:- అఖిలభారత కాంగ్రెసువారి యజ్ఞా నుసారము మాగ్రామములో యానెల 6 తేదినుండి జాతీయ వాదము జరుపబడెను. వాటియందయును భజనలో యూ రంతయు దిరిగిరి. ప్రతిదినము యువకులచే ఖద్దరుబట్టలు యిం టింటికి నొనిపోయిడి దినమునకు రు 50 లు తక్కువ కాకుండ విక్రయింపబడెను.

శిక్షలు.

మాగ్రామములోని యువకులపై తేబడిన రథోత్సవము కేసులో యానెల 7 వ తేదిని తీర్పు చెప్పిరి. వారలకు విధింప బడిన జరిమానాల నీయ నిరాకరించి శిక్షలనే యనుభవించు చున్నారు. శిక్షింపబడిన ముఖ్యులలో కొత్త బుచ్చిరాజుగారు, వేపూరి వెంగళపాలరాజుగారు, కోటమర్రి వెంకన్నగారు, మసకపల్లి నూకరాజుగారు కారాగారమున కేగిరి. జనులలో నత్యుత్సాహమున, పట్టుదలయు హెచ్చినది. గ్రామముం వెల్లె డల కాంతిపాతాళము వీయచున్నది.

వదంతులు

హారతాళములో పనిచేసిన వారలను కొందరిపై ప్రభు త్వమువారు చర్యనీసికొందు గను వదంతులు గ్రామమునం దంత టను ప్రచురముగ నున్నది.

పాకాల

(ఒక విలేఖరుని నుండి)

ఏప్రిల్ 13:- మహాత్మా గాంధీగారి అరెస్టుచేసి ఒకమాసము అయినది. వారి ఉపదేశములను వెల్లడిచేయుటకై 10-4-22 తేదిన స్వరాజ్యలక్ష్మి దేవిని ఉంచి పూజలు జరిపి సాయంకాలమున రాట్నముల సహితము అమృతానికి హారతు లెత్తి శ్రీలక్ష్మి తాంబూలఫలముల నొసంగబడెను. స్వరాజ్య లక్ష్మి అధ్యక్షతన శ్రీలక్ష్మి ఉపాధ్యాయులవారు చదివి విని పించిరి. వైశ్యవారినులు కడు శ్రద్ధవహించి కథ ను వినిరి. బాలికలు దేవీయగీతములను పాడిరి. రాత్రి శ్రీ గాంధీగారిపట మునకును, రాట్నములకును గ్రామాదులందు ఉత్సవము జరుప బడెను.

గ్రామవాసులు కొందరు మహాత్మాగాంధీగారి పటము నకు కన్నులపాదము లొసంగిరి. ఇంటింటి తిలకు స్వరాజ్య లక్ష్మి ద్రవ్యము ప్రోగుచేయబడెను.

గ్రామకాంగ్రెసుసభను స్థాపించుటకుగాను, సభ్యులు చేర్చబడుచున్నారు.

గ్రామవాసుల వినియోగాధ్యయ ఒక స్వరాజ్యగ్రంథ భాండగాము విరాట్టుకు కాబడియున్నది.

ఇప్పటి వరకు పాల్వెలనుండి దేశీయపాతకాల నొక దానిని సాగించుటయునని కొందరు కుమారులు లు గా నున్నారు.

మచిలీపట్టణము

(ఒక విలేఖరుని నుండి)

శ్రీలనభ.

ఏప్రిల్ 14:- ఏడవతేది సాయంకాలమున బందరు పురమందిరములో బాలాత్మపురమందరమ్మగారు జాతీయవాద ర్ముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు తెలుపుచు ఖద్దరుయొక్క ఆ వశ్యకతనుగురించి యుపన్యసించిరి.

మానుమంతి రాయనిధి

ఇప్పటివరకు వైదికి 30 వేల రూపాయలుకైగా మనూలు చేయబడినవి. కొద్దిరోజులలో మురాశ్రీ భోగరాజు పట్టాభిషేకారామయ్య పంతులుగారు చెన్నపట్నంతు వెడలె దరు.

తాలూకాబోర్డు (వెసి డెంటు)

బందరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులపదవికి, ఎన్నిక లీ నెల 24 వ తేదిని జరుగును. అధ్యక్షులపదవికి, మురాశ్రీ కడ్డ మన్నాటి నరసింహం పంతులుగారును, కెడింబి మానుమంతి రావు పంతులుగారును నిలిచిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు

ఈనెల 21 వ తేది సాయంకాలమున తిలక్చౌకులో మురాశ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు ప్రస్తుతిని గురించి ఉపన్యసించిరి.

ఈ వార్తాస్వరూపితముతో గూడిన సహాయ నిరాకరణ మనే యుద్యమము, ఇంతవరకు మన మెవరము విని కని యెరు గము. ఈ యుద్యమ మింతవరకు, ఏదేశములోను, ఎవరి వాయ కర్షణముక్రిందను జరిగియుండలేదు. ఈ యుద్యమ ము కోస మనేక వేలమంది జనులు ఛెరసాలలకు వెళ్లిరి. పూర్వపురోహ లలో కైలంబే ప్రతివారికి భయము. ఇప్పుడన్ననో, ఎవరు పడితే వారు, ఏనిమివము పడితే యానిమివము కైళ్లకు భో వుటకు సిద్ధముగా నున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఇతరరాజధాను లకులెనే కాంతిసేనలో జేరుట అక్కనునని భాసము చేసినచో, మన ఆంధ్రదేశముగానే యెన్నో లక్షలమంది దీహానికి కారా గృహములలో నుండియుండెడివారు.

దీర్ఘిలో అఖిలభారత జాతీయసంఘము కూడినపుడు పలువురు, పలువిధముల గాంధీమహాత్ముని తూలనాడిరి. వా రెన్నిమాట లన్నప్పటికి, గాంధీగారు జవాబేమి య్య క చిరు నవ్వు నవ్వుచుండిరి. అహమ్మదాబాదులో, గాంధీగారి విచారణ ప్రారంభసమయమున, గవర్నమెంటు ప్లీడరు, పబ్లికు ప్రాసి క్యూటరు మొదలైనవారు, గాంధీగారి మూలముననే వారీచారా, బొంబాయి, చెన్నపట్నపు అల్లరులు జరిగినవియు, ఆయనే, ఈదేశములో కలుగుచున్న అకాంతికి కారకుడని నేరారోపణ చేసినపుడు, గాంధీమహాత్ముడు వాటన్నిటికిని తానే కారకు డనియు, ఈ ప్రస్తుతిప్రభుత్వవిధానము మార్చగలదులకై తా నీయొద్యమము వెట్టివానియు చెప్పినట్లు ప్రకాశంగారు తెలి పిరి. ఆపలుకులు మహాత్ముని నోటినుండి రాగానే, ఆరోజులో నన్న ప్రేక్షకు లందరు కంటి తడిపెట్టిరి.

చివరకు, ప్రకాశంపంతులుగారు తాను రాజమండ్రి ఏలూరు మున్నగు ప్రదేశములకు వెళ్లితినియు, ఆయాపట్ల ఖద్దరు ప్రచారము నిమిత్తము 50 వేల రూప్యముల మూలధన ములో జాయింటు స్టాకు కంపెనీలను స్థాపించితినియు, బంద రులోకూడ ఒక కంపెనీ నుమారు 80 వేల రూపాయలతో స్థా పించెదనని నమ్ముచున్నానని చెప్పుచు యుపన్యాసము ముగించిరి ప్రకాశంపంతులుగారి యుపన్యాస మఖరయ్యేపర్యంతము భోగ రాజు పట్టాభిషేకారామయ్య పంతులుగారు రాట్నములుద నూలు తీయుచు నేయుండిరి.

మాంపి.

ఈనెల 11 వ తేది చుంగళవాడము శోభన మాంపి పు ణ్యక్షేత్రమున రథోత్సవము బహుశోభాయమానముగా జరిగినది. కొలది దినముల క్రింద నివృట్ట వ్యాపించియున్న అం టురోగములభయ మున్నప్పటికిని యాత్రికులు వేసవే లుత్సవ మును వీక్షించుటకు విచ్చేసిరి. ఈయోడు యుత్సవమునందలి నూ తనలక్షణ మేమనగా, బల్లరోగవర్ష మెంటు బ్రయనిగునూర్లునుండి బాలభోవోపాధ్యాయ నారాయణ గారికింద పదియంది బాలభటులు వచ్చి యాత్రికుల కన్నేని సౌకర్యముల నొస ర్చి బాలిక్రృష్ణతకు పాత్రులైరి. జనసమూహమునందు అల్లరు లే వియు లేకుండ వీరు శ్రద్ధగా కాచియున్నారు. మరుచిటి సంచ త్సవమునుండి బాలభటులు హెచ్చు సంఖ్యగా విచ్చేసి యుత్స వమును జరుపు భోగము మోయుటలో ధర్మ కర్తలకు తోడ్ప డి యాత్రికుల కెక్కుడు సౌకర్యముల గూర్తు రు తెలుచు చు న్నారు. (ఒక విలేఖరుడు)

తెనాలి

(ఒక విలేఖరుని నుండి)

జాతీయవాదము.

ఏప్రిల్, 13:- ప్రతిదినము మాపట్టణములో యీవార మందు నిర్మాణకార్యక్రమమున ప్రజలలో బాగుగా ఉత్సా హము కలుగునట్లును ఆచరణలో నుంచుటయును, మాకాం గ్రెస్ కమిటీవారు తృప్తికరముగా పనిచేసియున్నారు.

స్వరాజ్య జండా

ఇప్పటికి 4, 5 దినములనుండి కాంగ్రెస్ అగ్గీను, తిలక్ గ్రంథాలయుముల మీది ఎన్ని జండాలు వుంచినను పోలీసు భటులచేతను, సహాయక స్వేచ్ఛరులవల్లను తీసివేయబడుచున్నది. ఎన్ని తీసివేసినను ఆ స్థానములో మరియొకటి నెలకొల్పుచునే వున్నార. జండాలేగాక స్వరాజ్య అగ్గీనుయెదుట కట్టబడిన “స్వరాజ్యకార్యస్థానము” అని వ్రాయబడిన బల్లకూడా తీసికొని వెళ్లిరి.

144 కేజ్ ప్రయోగము.

మాసవే మేజస్ట్రేటుగారు నిన్నటిరోజున, తెనాలియ్య నసిపల్ సరిహద్దులలోపల రెండుమాసములవరకు నెట్టిసభలు జరుపకూడదనియు, నిన్నటిరోజున బయకలసిన సభ జరుగు కూడదనియు, కాంతి నైవేయమును చేర్చకూడదనియు, హారతా ములకు పురికొల్పు కూడదనియు, పికిటింగులు చేయకూడదనియు, సహాయ నిరాకరణమునకు సంబంధించిన యెట్టిపచారమును చేయ కూడదనియు, ఊరేగింపు కూడదనియు, అట్లు జరుపుట వల్ల నెమ్మదికి భంగము కలుగును గనుక యిందుమూలముగా నిషేధించుచున్నానని మాపట్టణములో 25 మంది నోటీసులు జారీచేయబడినవి. కాంగ్రెస్ ఆజ్ఞ లేకపోవు టచే నైవేయము అతిక్రమించలేదు. ముందు బయకలసిన విధాన మును వర్ధింగుకమిటీవారు రెండుదినములలో సమావేశమై ఆలోచించెదరు. నెమ్మదికి భంగము కలుగలేదు. దొరతనము వారు ప్రజలలో భయమును కలుగచేయుటకును, సహాయ నిరా కరణమును పూర్తిగా అణచివేయుటకును, కఠినచర్యలు తీసి కొనుచున్నారు. మహాత్మాగాంధీకి జే అని అంటుచేసిన గుంపులలో యెవరో కేకవేయగా పోలీసుభటులు అరెస్టుచేయుట కుద్దేశించి మనిషిని గుర్తింపలేక మిన్నకుండిరి. ఇదివర కట్టివి శాస్త్రవిమర్శా స్థానములో జరుగుటవిని ఆశ్చర్యపోయెడివారు. ఇప్పుడు మేము ప్రత్యక్షముగా చూచుచున్నాము.

అదనపు పోలీసువస్తు

వై పన్ను విషయమై ఇదివరకు మా కలక్టరు వర్మెన్ దొరగారు యింటకు వచ్చిపప్పుడు గ్రామములో చాలామందిని పిలిపించియు, సమ్మతులద్వారా గుంటూరుకు పిలిపించియు మాట్లాడిరి. ఈనెల 24 వ తేది 16 మంది గుంటూరు కలక్టరు అగ్గీసులో హాజరుగుటకు నోటీసులు అందించిరి. మాపట్టణము వైన నైవేయము 17000 ల వరకు చేసివాని వాడుకగా మున్నది ఎవరికి యెంతవేయవలసినది విచారించి జాబితాలు రాయారు చేయుచున్నారట. బ్రాహ్మణులు కైత్యులు యీపన్ను యెక్కు వగా యిచ్చుకోవలెనని వాడుకగా నున్నది.

ఉద్యోగులు

ఈదీవిజనుకు దేవూట్టి మేజస్ట్రేటుగానున్న దీనబంధు పాల్ మహేశయోగారు తహసీలుదారు గ్రేడులోకి తగ్గించి గంజాంజిల్లాకు ట్రాన్స్ఫరు చేయబడుటచే వారిగౌర వార్థమై మొన్నటిరోజున వారిస్నేహ బృందము ఒక విందుచేసిరి. వీరు చాలా ఉదారులును భూతదయ గలవారును, అయి వున్నార. వీరి పరిపాలన కాలములో మా దీవిజను చాలా శాంతముగా నున్నది. వీరి ట్రాన్స్ఫరుచే వారి నాకరులేగాక, ప్రజలగుడా చాలా విచార మొందివారిని వ్రాయుట అతిశయోక్తి కానేరదు. వీరిస్నేహనే ఒంగోలులో నైవేయకర్షణకలక్షరంగా ఎన్నయెక్. సాంబశివశాస్త్రియారోగారు మొన్నటిరోజున చార్జివుచ్చు కొనిరి.

చవరంబాకం

చిత్తూరుజిల్లా నగరి ఇలాకా చవరంబాకం గ్రామములో 13-4-22 సత్యాగ్రహవ్రతము ననుష్ఠించిరి. ఆదిద్రావిడులను అనుష్ఠించిరి. ఆదిసము సాయంత్రము నుమారు 7 గంటలకు మ హాత్ముని ఛాయాపటముంచి కద్దరునూలతోను కద్దరువస్త్ర ముతోనున్న అలంకరించి స్వత్రేతవాద్యములతోడ నున్న హాతి తీసికొంటు గ్రామప్రదక్షిణము చేసెవారు. ఉత్సవము లో చుట్టుప్రక్క గ్రామాదుల వారున్ను వచ్చిచేరుకొన్నారు. ఈగ్రామములో ఆదిద్రావిడులు ఇతరజనులనున్న ఏకీభవించి దేశీయగీతములు పాడుకొంటున్నూ మహాత్మునివద్ద భక్తితో ప్రవర్తించినది మిగులసంతోషకర మైనది. (విలేఖరుడు)

సంస్కరణములు, దేశస్థితి

భోజనానంతర యువస్యాసములు

గౌ. శర్మగారి యభిప్రాయములు

పన్నులను హెచ్చించుట విధాయకమని చెప్పుట

గత శుక్రవారమునాటి గౌ. బయ్యా వృషభేశ్వర శర్మగారి గౌరవాగ్రహణ ప్రేమకావ్యములను గౌ. ఎస్. ఆర్. ఎం. ఎం. అజ్ఞానలై కెట్టిగారు మదరాసు కాన్గ్రెస్ లకున కల్పనందు ఏబియంకి విందుగా విందిరి. విందుకు వెదలిన వారిలో మదరాసు ప్రభుత్వములకు, రామనాథపురంరాజు మదరాసు హైకోర్టు జడ్జిలుగొందరు, పితాపురం రాజాగారు, గౌ. వి. ఎస్. శ్రీనివాస కాశ్మీగారు, డాక్టర్ ఆనిలెసంటు, ఎస్. గార్ల ప్రజయముగారు వారుండిరి.

భోజనానంతరయువస్యాసము

శ్రీనారాయణమని ప్రశంస జరిగిన తరువాత అజ్ఞానలై కెట్టిగారు గౌ. శర్మగారిని ప్రశంసించిరి. శర్మగారు ప్రాంత భూమి మాటలాడుటకు తృప్తిపొందునను, మిత్రులప్రాంత నంగీకరించి యావిధముగ నుపన్యసించిరి.

గతరెండు సంవత్సరములకు మైగా నేను మదరాసు వదిలి దూరమున నుంటిని. ఇంకను మరిమాడుసంవత్సరములు ఉండవలసియుండును. కనుక మరల నా ప్రాంత మిత్రులకు కలసి కొనుట కీయవ కాళము నొసంగినందులకు నానందము లభించుచున్నాను. మనమిత్రులు సంచలన పూరిత మగుకాలమునంటిని. భారతదేశస్థితి ప్రతిగాష్టమును తెలుపుచున్నది. దేశమునందు సంచలనముండెనుట తెలిసిన సంతసింపవలసియు దురు సంచలనము కారణములవలన ఏదీయుండవచ్చును. లేక కృత్రిమకారణములవలన కలిగియుండవచ్చును. కాని విచక్షణశూన్యము, అభివృద్ధి వాంఛలు, ఉండటములన్నియు మేము దృఢమనకమున కొన్ని కారణముల వలన ప్రజలు వాస్తవముగ సంస్కరణ విధానమును కొనియాడుటకున్నారు. ఈ ప్రతి నేను మోహితులైకొన్ని విషయములను మాటలాడదలచితిని. మునుపటిరెండు భిక్షముగను బెట్టును నుండు కద్దతి యా కాలమునకు తగియుండదు. (వినుడు, వినుడు.) అదియును గాక ల్యాండురెవిన్యూ, ఇంజనీరింగ్, టెలిగ్రాఫ్సు మున్నగు కాఖల వైయధికారి కెవ్వరు రహస్యములు గూడ నేమియు నుండవు. ప్రజలు కష్టపడుచుండినది ప్రభుత్వమువారి లోపముల వలన గాక దేశ ఆర్థికస్థితిలననే యని మన కెల్లకును తెలియును.

సంస్కరణములను గూర్చి వాకెప్పుడును గొప్ప అభిప్రాయములుండినవి కావు గాని దేశాభివృద్ధిని బట్టిచూడగా, చాలావిధికారము, నిజమై యుద్ధికామ ప్రజల కొనసాగినది నేనెంతలంచుచున్నాను. అవిధికారమును ప్రజలు బాగుగ యుపయోగించుటలేక. దేశాధికారి బాగులేందుని ప్రభుత్వమువారు ప్రజాకర్తృత్వములకు పుకులనేమియు చేయనందున, ప్రజలు వానిని కనుగొనజాలకపోయిరి. అందువలన తనపొని యభిప్రాయములు దేశమునందు ప్రతిబింబియ్యెను. వాస్తవస్థితి దేశము కనుగొనజాలకుండెను.

పాలకులు, పాలితులు.

అనేక విషయములలో ప్రభాభిప్రాయమును కనుగొనముగ నడచినగాని యేమియుచేయుటకు ఏమిలేదని రాష్ట్రీయ, భారత, ప్రభుత్వములవారు కనుగొనుచున్నారు. ఏదీ వ్యాపారము, దానిని ప్రజల కెల్లరకు నచ్చుచెప్పట దుష్కరమని భారత ప్రభుత్వ వారు కనుగొన మొదలిడుచున్నారు. ప్రజల నాకన్నీంపగల పనులను భారత ప్రభుత్వమునాకు చేయలేకుండెన, దానికి కొన్ని కారణములు గలవు. వానిని వివరించు ప్రాంతము గల వికీకరించుటకు తీయలేదు. తమ కారణములను కాననసభ కనుగొనలేకుండెనని తెలిసికొనినను సంస్కరణములు మంచియుత్తము కలిగినవి భారత ప్రభుత్వము వారు చియున్నారు. వైయోకాభిప్రాయము వారనేక కొట్టుకువచ్చింది. ఈవృత్తమును తగ్గింపవలెనని కొందరుగడుచున్నారు. దీనిని తగ్గింప నచ్చుకా మానదాక్షిణి నేనిప్పుడు వాదించుట కీయకొనను. దేశమునందు దేశాంతిం చెయ్య తక్కువగ నుండిన పై నికవ్యమును కలిగించుటకు భారత ప్రభుత్వమునాకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును పూను కొనియుండెడి వారే ఈవిధిలో దేశాభివృద్ధియనునది దిచ్చులవారును, సంస్కరణాభివృద్ధియం దానకీ కలవారును చేయదగిన పనియేమి? ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణములను లక్ష్యము నేయకున్న తప్ప సామాన్యముగ ప్రజాప్రతిభల యభిప్రాయసారము రాజ్యాంగమును నడుపవలసియుండును. (వినుడు, వినుడు, కరతాశ్చక్రములు) సంస్కరణములవలన తప్పవైచిన బాధ్యతను ప్రతినిధులు చక్కగ నిర్వహించి యధికారములను ప్రజలకును ముగ నభివృద్ధి కలుగుటలు తోడ్పడవలయును. ఇంకను

దేశమునందు దేశాంతిం చెయ్య తక్కువగ నుండిన పై నికవ్యమును కలిగించుటకు భారత ప్రభుత్వమునాకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును పూను కొనియుండెడి వారే ఈవిధిలో దేశాభివృద్ధియనునది దిచ్చులవారును, సంస్కరణాభివృద్ధియం దానకీ కలవారును చేయదగిన పనియేమి? ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణములను లక్ష్యము నేయకున్న తప్ప సామాన్యముగ ప్రజాప్రతిభల యభిప్రాయసారము రాజ్యాంగమును నడుపవలసియుండును. (వినుడు, వినుడు, కరతాశ్చక్రములు) సంస్కరణములవలన తప్పవైచిన బాధ్యతను ప్రతినిధులు చక్కగ నిర్వహించి యధికారములను ప్రజలకును ముగ నభివృద్ధి కలుగుటలు తోడ్పడవలయును. ఇంకను

గౌ. శాస్త్రిగారు

సామాన్యసేవకుండు నిరున్నులై యున్నతస్థితికి నచ్చిన రైలు ఆవరణలో శ్రీనివాస కాశ్మీ, మనదేశము కొంత రెండు ఖండము లందు పోగాడుచున్నాడు. కాశ్మీగాక పనులలో నొకటి నాకు సంబంధించియుండుటచే కాశ్మీగా రెంత తమోప్పుడు మగు నేనచేసితియు నాకు బాగుగ తెలియును. ప్రజలను ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడిన కాశ్మీగారింకను మనకు సహాయము చేసగలిగి యుండును. కొన్ని విషయములందు తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయములు కలిగియున్న ఆస్థితియందున్న అధినివేశరాజ్యములకు కాశ్మీగా రుత్వము పయముగా నున్నాడు. అచ్చటికి వెళ్లి మనదేశము పక్షమున నిజస్థితి తెలియజేయుటను, భేదభావము లతీతంఃపరమ్యును. మనస్వల్పముగ సంపూర్ణ యధినివేశరాజ్య స్వపరిపాలనమును కాశ్మీగా రు సంపాదించు కలిగినవో నేను మిక్కిలి యానందింతును (వినుడు, వినుడు, కరతాశ్చక్రములు) అది లభించినచో కానుక పోరాడును. సామాన్యమునందలి భావము లందను, ఇతరదేశములందును, భారతదేశమున గూర్చి భిప్రాయములు వ్యాపించినందువలన యిప్పటికే మనదేశమునకు కళింక కలిగినది నేనంగీకరించుచున్నాను.

ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుదు.

రాజ్యాంగసాధ్యములు తెలియకముందు, సంస్కరణముల ప్రవేశమున కితరదేశముల సామాన్యత యెట్లనడరగా యని నేనును సంశయించుచుండెడివాడనీ. కాని యుద్ధికాలమున భారతము సంపాదించుకొనిన గౌరవమునకు కీర్తిని, యితరదేశములగుడ తోడ్పడి యుండెనని తెలిసికొనగలిగితిని. బ్రిటిషు సామాన్యభాగ్యమునైన నే తమ దేశభావస్థితి యాధారపడియుండెనని మనము తెలుపుచుండవలెను. దీనికితోడు భారతీయులు భారత ప్రభుత్వమువారికిని రాజ్యాంగసాధ్యతగానినీ తోడ్పాటు కొనగ నుండవలెను. ఒకరికిచ్చి మునుపు ముచ్చగినవలెను. ఇది కూలికి వచ్చెడి బహుమానమునంటిది గాదు. భారతము సామాన్యమునండి తప్పిపోవదని నమ్మిక. ఆ బహుమాని సంతోషపూర్వకముగ నొనగబడును.

హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము.

ప్రజలకడగను అధిక వికసితభావమున నుండవలసిన వానిని చేర్చుకొనేది విధాన మవలంబింపబడుచుండెను భారతము సామాన్యమునకును గట్టిచెప్పవలెను. అశాంతియుండు దేశము కాలకాల ముండినందుల వాస్తవాభివృద్ధికి భంగకరమని నేను చెప్పసాహించుచున్నాను. రాష్ట్రీయులవిషయము జూచినను, స్వదేశసంస్థానములస్థితి జూచినను సరిహద్దు ప్రాంతములను జూచినను ను ను పోషపడునది యొకేమాత్రము. నెమ్మదిగను జాగ్రత్త ను పనిచేయవలసి యుండుట యానందము. ఓర్పుతేమి మనపరితాపమును హెచ్చించును. నే నధికారతరుడను గ నుండి కంత కాలము ఓర్పుతేమియుండెను ఓర్పుతేమియు ప్రజమైకత్వము విమర్శనలవలనను, అధికప్రసంగములవలనను కలెడి యుద్ధములు నాకత్తుకు గోచరించి విగాభు నాకత్తుకు ఏదీఅపాయకరమా తెలిసియుండెను గాని బాగుగ మాత్రము తెలిసినదికాదు. కనుక యావిషయమున నా తోడ్పడియులకు జెప్పుట యవసరమని తలచితిని. తలచెట్టివినియెంత యవసరముగ నుండెను ప్రజలయందు న్యాపించిన దుర్భిప్రాయములను భారతీయులు అంగీకారమునకు లంక కలసి నెమ్మదిగ ఓర్పుతో పటాపంచలు గానింపవలెను. కారణమేమియను మహమ్మదీయులకును హిందువులకును కొన్ని విషయములందు సఖ్యముగదిగినది. జాతీయతపై వాదానందని సఖ్యము సద్భావపూరితమైనదిగాదు. హిందువులుగాని మహమ్మదీయులుగాని మాతాపేతాతమై యుండుట యుత్తరవకరము. అధికమతాపేతమచ్చుకుండునో అచ్చట దుష్కర్తవ్యమున మన

స్వర్ణతేర్పడును. ఈమతోత్సాహమునై వాదారవడి యుండెడి నేటి సఖ్యత గట్టిగను స్థిరముగను నుండుట కష్టము. ఉత్పత్తిపరిమితి.

అహారవకాశములను తక్కువధరల కుత్పత్తిచేయబాలనం దులకును, క్రొత్తపన్నులను విధించుట తప్పనిసరి యొకందలకును ప్రభుత్వమును ఎటులనైనను దేశసంపదను అభివృద్ధిచేయనెంచి యుండితి. ఉత్పత్తిపరిమితిని కొంచెము గమనింపవలయును. ఎరువువిధానమును యెంత రధిక్షేపించిరి. వ్యాపారము మందమైనదిని వర్తకులక్షేపించిరి.

ప్రభుత్వమువారు వర్తకము నరికట్టియుండుట వాస్తవమగునని. వా రట్లు విధిలేక చేయవలసినవిధి. సామాన్యముగ బాగుగ నుత్పత్తియగు కాలమునగూడ, దేశములో నుత్పత్తియగు పదార్థములు దేశావసరములకే చాలవు, కనుక గోదామదను, బియ్యమును ఎగుమతి చేసావిషయమై నిర్బంధములనుపయోగింపవలసినవచ్చెను. బియ్యముపై నిర్బంధములను తొలగించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంతోషపూర్వకముగ నంగీకరించిరి. దేశావసరములకు చాలునంత యుత్పత్తి గాకుండెనుగూడ. మంచీకము బియ్యము ఎగుమతియగుచు తక్కువ రకము బియ్యము తిగుమతి యగుచుండెనని మన కెల్లరకును తెలిసిన విషయమే.

పన్నులు హెచ్చించవలయు

నీటి పారుదల విషయమై కొంతకాలమునుండి మద్యరాసు ఏమియు అభివృద్ధి చూడలేదు. (సంగారాగారు: ద్రవ్యము నిండు) సామ్య నష్టపత్తికొనుటకు రాష్ట్రీయుల కళికారమునుబడెను. గొప్ప యింజనీరు స్థిరములకు సామ్య వచ్చింపవలెనని: కుత్సాచలమునాపిన భారత ప్రభుత్వమువారు తప్పక సహాయముచేయవలెనని విశ్వాసము నాకుగలదు. బొంబయి, సంజాయి, సంయుక్త రాష్ట్రములందు గొప్పగొప్ప యింజనీరు స్థిరములు ప్రారంభించబడెను. కాని మదరాసు, అనేక కారణములవలన వెనుకబడి యుండెను. ఉత్పత్తి పరిమితి తక్కువగ నుండియున, క్రొత్తస్థిరములను మదరాసు ఏల ప్రారంభింపగూడదా యని నేను ప్రశ్నించుచున్నాను. దేశమునందు దేశకలయములలో మదరాసు రాజధాని అగ్రస్థానము జూచించియున్నది. మేధావియును మదరాసు ఇతిరరాష్ట్రములను మించినది. మదరాసు గ్రామ్యయోజనము యితర రాజధానులవారి విలువకన్న సధికము. ఈవిషయ పోషించుటయే గాకయింకను అభివృద్ధిచేయవలెను. పాత్రోగారు ఇంకను విద్యలై సామ్యతీసికొందర: నేను నమ్మెదను. అభివృద్ధి జూపుటకు కానసకర్మలు మార్గ నడయవలెను. వీలైన క్రొత్తపన్నులనైనను వేయటము సంకీర్ణముగ నుండవలెను. (అనంగీకారమును నూచించుచు కొందరు గొలుగుకొనుట.)

తీయని మాటలు

తీయనిమాటలు కిది సుఖము గాదనినాతలంపు. ఒక్కరూపానునానెమువిలువ ఎనిమిదవరకు నున్న యాసమయమున క్రొత్తపన్నులను విధింపక రాజ్యాంగమును నడుపబాలమని మింకను గురింపబాల కున్నాను ఈయూనా పారబాబుతో కూడుకొనియున్నది. నిజముగఅభివృద్ధికి అనుగుణముగ నూచనలను వేసినను అధికభాగం బెట్టవలెనని ప్రజలుకోరువో, కేవలము గొలుతులు గానివారిపై నెల్ల పన్నుల నెంకికీముముగజాస్తిచేసిన యంతయుక్తమని నిశ్చయించుకొనవలయును. దేశమునందు పరిశ్రమలు, విద్య, మున్నగువానియందు దభివృద్ధి తక్కువగ నున్నది. కనుక మితవ్యము మెంక గమనించినను, సంస్కరణములను జయింపవలెను కొనసాగించుటకు పన్నులను హెచ్చించుట యవసరమని ప్రజలకు బాగుగ బోధింపవలయును. నిరాకరవాకలంబులవలం గొప్ప వాపకారము కలిగెను. కొంతకాల కింకను త్వరము లిగించుట సాధ్యమే కాని దేశాభివృద్ధిని నింకను అధికము చేసినగాని సంస్కరణములవలన ప్రయోజనము గలుగదని కానన సభ్యులు, మంత్రులు, కాగ్యునిర్వాహక సభ్యులు, దేశము:కు ఖండితముగ తెప్పించు బాధ్యతను నిర్వహించవలసి యుండును. నిజము చెప్పుకొనెవరును బంకరాదు.

ఈ తక్కువపన్నులవలం లాభము లేదని కతనముగ బలుకవలెను. అభివృద్ధి ఏ మాత్రమువలన మరురునని నమ్మకముగదనో, కనమృతము ననుసరించి ప్రచారము ప్రారంభముగ సూచనలయును. ప్రజాప్రతినిధులు తమ స్వత యభిప్రాయములను బహిరంగముగ వాచకభాగం బెట్టవలెనందున నిప్పటికే దేశము:కు అధిక అంగము కలిగినది. ఈ యవైర్వము ఎంతకీముముగ నద్యత్యమైక సంకీర్ణముగ స్వపరిపాలనాత్మక లభించును. కనవాళిధ్యములు చెలరేకుండు గౌ. జ. స్వ. శర్మగారు నూచుండిరి.

రైలు ఆవరణలో కాశ్మీగారిని మాట్లాడుదని యనేకలు ఘోషింపెట్టిరి. కాని ఆయన అంగీకరింపలేది. చివరకు అజ్ఞానలై కెట్టిగారికి నందనము లభించి కాశ్మీగారు తమస్థానము నాక్రమించుకొనిరి.

పరస్పర యభిందనము లిట్లు జరిగినవిచ్చుట, అందరును యభివృద్ధిగారి. మదరాసు మెయిలు.

నాడు జువ్వబడినాడు. మహాత్ముడు భరతఖండమున
కును మానవ్యపంచమున కంతకును చేసిన మహత్తమమధ్య
సేవకుగాను ఆతనికి విధింపబడిన శిక్షకు మార్చి నెల 18 వ తేదీ
నాతడు బద్ధుడయ్యెను. మహాత్ముని శరీరము కారాగృహము
నందు ఏకాంతవాసపు కొట్టులో బంధింపబడినను ఆతని భావ
ములు నిరాశము నతికిమించి నిరంతరమును మననై వ్యాపించు

చునే యున్నది. కాన మన మందులకు కృతజ్ఞతానూచకముగ నెల కొక్కనాడైన మనభావములను మహాత్మునివై వ్యాపింప జేయవలసిన అట్లు మనము విధిగా చేయవలెను. ఆ దినము విచారముతో కూడిన దినముగా. అది ఆకాశావరిత మగు సంతోషదినము ప్రతిగ్రామమునను ప్రతియింటి వాకిలినిగూడ మనోహరముగ నలంకరింపవలెను. వెల్లచేయవలెను. తోరణములు కట్టవలెను. గడపలకు పసుపుపంకును పెట్టవలెను. ఆనాడు యమున గుచ్చుములలోను వీధులలోను కలయంపుల చల్లి సోమగ మ్రుగ్గులను పెట్టవలెను. రాత్రి దీపావళి నాడువలె దీపములను పెట్టవలెను. ఆనాడు దేశీయ లండరును మానముతో జగదీశ్వరుని ప్రార్థింపవలెను. మహాత్ముడు పంపిన దివ్య సంకేశమును స్మరించేయవలెను “ఎల్లతీర్థముల ప్రేమింపుడు, సత్యమునే పలుకుడు, ఏ మానవునకును జడియకుడు” అను నదియే ఆ దివ్యసంకేశము. ఆనాడు ఖడ్గము రాట్టమును గూర్చి యితరులకు బోధింపుడు. ఆనాడు ప్రతికృతియును తనకు లభింపు నాదాయము నంతను తిలకునిధి కొనంగవలెను. ఆనాడువచ్చిన ఆదాయము తనది కాదనియు మహాత్మునిదే యని యోచు ఎల్లవారును భావింపవలెను. శ్రీ వేంకటరమణమూర్తికి శుభ్రుడై ముల్లె-ముడుపు-కట్టినట్లు ఆనాటి ఆదాయమును గాంధీయోగికి ముడుపుకట్టడు. ఆయోగిపుంగవుడు మిగిలినకా రాగృహమున నవయుచున్నాడు. దేశమాతకొరకు స్వస్థమైన యొకరించుటకు తగిన త్యాగశక్తిని మనోబలమును ప్రసాదించునట్లు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపుడు. మహాత్మునియులకు ఆపత్కాలమున సర్వేశ్వరుడు సత్యవాదియగు మిత్రుని సహాయమును కలిగించినందులకానాడు మహాత్మునియుల కట్టింపుగ ప్రార్థనలను చేయవలెను. దేశమున పరస్పరద్వేషము, ఈర్ష్య, భీతి, నిరాశ విస్తారముగ నున్న సమయమున వానిని పోషించి కాంతి, విశవత్సయము, ధైర్యము, ఒక మున్నగువానిని నెలకొల్పిజాలిన మహాత్ముని తమ కొనగినందులకుహింపులందరును ఆనాడుదేవదేవు నారాధింపవలెను. ప్రస్తుత కాలమున నిజముగ క్రైస్తవ మతభ్రాతృమణ్యమునెరించు నెంతొక్కడోలడు. ఏనుకీన్లు మహానీయుడు బోధించిన సత్యము ననుసరించి కష్టముల ననుభవించుటకును ఉత్తమముగ జీవనాశ్రమ నడుపుటకును సామర్థ్యమును బడసినవాడు మహాత్ముడొక్కడే. అట్టి నికరపు క్రైస్తవులు నికరసంగినందులకు లోకపిత ను క్రైస్తవులందరును ఆనాడు రాధింపవలెను. కారాగృహమున మహాత్ముడు సంతృప్తాత్మోగ్యముతో నుండునట్లు ప్రసాదింపుము- మా యుద్ధముమనకు శత్రుముగ విజయమును సమకూర్చుము- అని దేశీయులందరును దేవాలయములందును మసీదులలోను చర్చిలలోను ఆనాడు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపవలెను. ఆనాడు పాఠశాలలు చేయగూడదు. ఈరీతిగా దేశీయులందరును క్రియశముడగు మన నాడుకుతో ఆత్మసంయమనమును మరలకొనినచో కారాగృహమునందలి యానందపువలు గడ్డి పోచలకొండ మారిపోవునని అఖిలభారత దేశీయ మహాజనసభ (కాంగ్రెసు) కార్యదర్శులలో నొకరుగ నీ. రాజగోపాలాచారి గారు ప్రకటించిరి. (కొయలకూరు, 16-4-22 స్వతీయవిలేఖరి తరలివార్త)

మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు

క్రొత్తప్రయత్నము
రాష్ట్రీయమహాసభ

మధ్యరాష్ట్రములలో హిందీభాష మాతృభాషగాగల 14 మండలముల ప్రతినిధులు 15 వ తేదీని చిత్తూరులో దుర్గా శంకర మేతాగారి ఆధ్వర్యమున మహాసభమైరి. “రాష్ట్రీయ నందలి ముగిసిపల సంఘములలో దేశీయమహాజనసభ విధానము ముగిసిపల పరిపాలనవిషయమున జయప్రముగ నెవేరుటకు ఒక సంఘమును రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునా శత్రువుపరచెను. ఈ సంఘమువారు ముగిసిపల పరిపాలనను పరిశీలింపవలెను” అను తీర్మాన మొనెరింపబడినది. “ప్రస్తుతము ముగిసిపల సంఘములలోనున్న కాంగ్రెసు సభ్యులు మంత్రియొక్క అధికారము నంగీకరించుటయును ప్రభుత్వముతో జరుగవలసిన అస్పృశ్యత నుల్లంఘించుటయును తటస్థమైయుండుటచే నిట్టి యిబ్బందిని తొలగించుట కీక్రొత్తమార్గము నవలంబించితిమని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు స్థానికసభ్యులు రాఘవేంద్రరావుగారు తెలిపిరి.

ధేరాడూరు మండలసభ ఉద్యోగుల నిరోధము
ఆజ్ఞోల్లంఘన ప్రయత్నము.

ధేరాడూరులో జరుపదలచిన మండలసభను జరుపగూడదని 144 క్రింద యుద్దోగులు తెలిపిరి. శ్రీ కళ్యాణస్వామిలవా రాసభకొరి కచటెకి వెళ్లిరి ఆజ్ఞోల్లంఘన మొనరించి సభను జయప్రదముగ జరుపుటకు సన్నాహము వారును పాఠశాలకు కృతనిశ్చయములై రాష్ట్రీయసంఘమువారి ఆనుమతిని నిరీక్షించుచున్నారు.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము సభ్యుల నియోజనము

శేపల్లెలో 26 వ తేదీని సభ జరుగును

శేపల్లె తెనాలి తాలూకాలవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యులను నియోజించుటకు యీనెల 26 వ తేదీ జుభవారమునాడు శేపల్లెలో సభజరుగును గాని 20 వ తేదీని తెనాలిలో సభజరుగును. గాన తెనాలి శేపల్లెతాలూకాలలోని గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘముల సభ్యులందరును వైసభకు శేపల్లెలో 26 వ తేదీని రాప్రార్థితులని మండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి నేడు (17 వ తేదీ) గుంటూరునుండి తిరిగివచ్చినందున.

గోదావరివిజయీకాంగ్రెసుసంఘసభ

పోలవరములో 20-4-22 వ తేదీని జరుగును

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసభ్యుల నియోజనము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు నలుగురు సభ్యులను నియోజించుటకు గోదావరివిజయీ విజయీ కాంగ్రెసు సంఘసభ పోలవరములో యీనెల 20 వ తేదీ గురువారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు జరుగును. సభ్యులందరును విచ్చేయు ప్రార్థితులని కార్యదర్శి పోలవరమునుండి నేడు (17 వ తేదీ) తిరిగివచ్చినందున.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సమావేశము

ఈ సమావేశము ప్రస్తుతము నిలిపివేయబడినది. బెజవాడలో జరుగదని నేడు మాకు తిరిగివార్త వచ్చినది.

గాంధీమహాత్ముని లేఖ

సబర్కత్తి చెరసాలనుండి ఆంధ్రమానుకు వ్రాయుట

తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్యక్జులు చేసినవారికిని, వారి యజమానులకును సమాధానమును కుదుర్చుటకు యత్నించుచుంటినియు, తత్కారణమున విచారణ ముగియునావల రాజాలనని చింతిల్లుచు శ్రీయుక్త సి. యచ్. ఆంధ్రమానుగారు గాంధీమహాత్మునికి ఉత్తరమును వ్రాయగా, అతడు సబర్కత్తి చెరసాలనుండి ఇట్లు ప్రత్యుత్తరమును వ్రాసిపంపెను:—

సబర్కత్తి చెరసాల

మార్చి 17

“ప్రియమైన ఛాన్సీ, ఇప్పుడే మీ ఉత్తరమునిది. మీ పని మానకొని నాతోసము రాకుండుట నంచికే. మీరు మీ గురుదేవులకు జని, అతడు కొరిసంత పర్యంత మతనితోగూడ నుండవలెను మీరు సబర్కత్తి ఆశ్రమమునకు వచ్చి, అచ్చట కొంతకాలముండిపోవుట నాకత్యానందమును గలిగించును. తెరసాలకేరించి నన్ను మీరు సందర్శింప నక్కరలేదు. పంజము న తలి చిలుకవలె నేను నుఖముగ నున్నాను. ముఖ్యముగ కానోల్లంఘకుడు తెరసాలలో నున్నంతకాలము బాహ్య ప్రపంచసంఘమును విడనాడవలెనని నా దృఢాభిప్రాయము. జాతీయమిత్రులను సందర్శించుట కొక హక్కును బడయుట. కానోల్లంఘకుడు ప్రాత్యులను గోరగాడు, బడయారు. ఇట్టి హక్కులను విడిచివేయుటవలన కారాగృహవాసపు మత సుబంధమైన గోర్కతము వృద్ధిచుగును. నాకు రానన్న తెరసాల లోని రాష్ట్రీయ సంఘముల ఎవ్వరైన మత సంబంధమైన లాభమని నా తలకాదు. ఆతిథ్యాగమైనచో ఆతి పరిసద్ధమగు త్యాగముగ నుండవలెను. నీవియమిత్రుడు, మోహన్.”

స్థానికవార్తలు

గౌ. బి. యచ్. శ్యామగారు:—కారవనీయులు రావు బహదూరు బి. యచ్. శ్యామగారు మొన్న కేసివారం సాయంత్రం బయలుదేరి ఢిల్లీకి వెళ్లిరి.

ముత్యాలపేట హైస్కూలు సారస్వతసంఘము:—ఈ సంఘముయొక్క 14 వ సాంవత్సరికోత్సవము 19 తేదీ బుధవారం సాయంత్రం 5 గంటలకు మ-రా-శ్రీ యం. రత్న స్వామి వం. ఏ గారి అధ్యక్షతకొండ జరుగును.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—కడచిన మాసమునందు యీక్రింద పేర్కొన బడినవారు యీ క్రింది విధమున అన్నదాన మొనర్చిరి. యన్. యం. రామయ్యుడు కంపెనీ 400 మంది బీదలకు; దివాకొబహదరు గోవిందరావు చతుర్భుజవాసుగారు, గులాబుచందు చలపుచందుగారు చెర్రి 200 మంది బీదలకు; లక్ష్మూరి కృష్ణయ్యశెట్టి, జి. గోపాల స్వామిశెట్టి, పి. బాలసుందరంశెట్టి, సీతారాం అందు కంపెనీ, యన్. యతీంద్రుల శెట్టిగారి ధర్మముల ధర్మకర్తలు, సి. వి. మణ్సుగ నుదలియారు, యం. తంగవేలశెట్టి, కంకపర్తి భువ్రు వ్యాఖ్య శెట్టిగార్లు చెర్రి 100 మంది బీదలకు; పచ్చయప్ప ధర్మముల ధర్మకర్తలు 80 మంది బీదలకు; వి. వెంకటనారాయణరావు, బాబునందలూలశెట్టి, శివప్రకాశ మొదలియారు, యం. టి. వేలు శెట్టియారు, ఆసుర్ని నుజన మలుచునీలూల దావా, కోట వరదయ్యశెట్టిగార్లు చెర్రి 50 మంది బీదలకు అన్నదానమొనర్చిరి. ఇవికాక కె. శ్యామారాయణ శెట్టిగారు వారివచ్చిపూర్తిచహోత్సవ సందర్భమున 100 మంది బీదలకు సచ్చిదిగ భోజనము పెట్టించి వస్త్రము లొనర్చిరి.

పోస్టు తెలిగ్రామము: డైరెక్టరు జనరలుగ జి. ఆర్. కాయగారు మంగళవారమునాడు సిల్హానుంకి కలకత్తాకు ప్రయాణ మయ్యెదరు.

పేట్ల యువరాజుగారు: జపానుచేరిన దినము జపాను సేనాధిపతులలో నొకరుగ నియమింపబడినది జపాను కాన్సలేటు వెనరలుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

అసన్నానునందలి లోకమోటిపు పనివాడునాడ పనులలో చేసినట్లు తెలియుచున్నది: ఇంతటితో తూర్పు ఇండియా రైల్వే సమ్యక్ సంపూర్ణముగ అంతమొందెనని చెప్పకయ్యను

ఇండియానుండి లండనుకు సరాసరి తేలివార్తల సంపుటకు తగు నేర్పాటులు చేయటకు నున్నవనియు తెందువారు ములలో అన్ని ఏర్పాటులు ముగియవని తెలిగ్రామ డిపార్టుమెంటు డైరెక్టరు జనరలువారివల్ల తెలియుచున్నది.

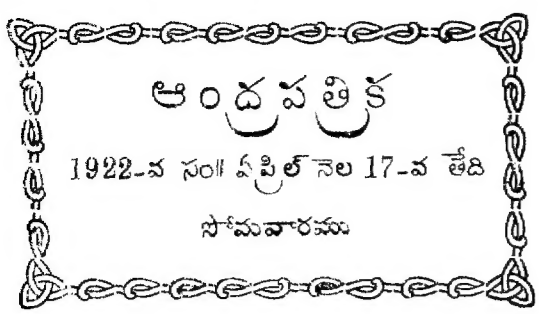
గోవధ ఎందుకు?

ఒక జమీందారుని భక్తి.

లాహోరు, ఏప్రిల్ 15:— “సి. అండ్ యం. గజెటు” ప్రతీక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది “గతకదివారమునాడు లోటయ్య నారాయణం దొక వింత జరిగెను. గోవులను ఎవ్వరు పగించగూడదని పట్టాపట్టిన జమీందారు దొకడు దివ్యుడై కమిషనును ధర్మగౌరవ గారియొక్కాకు వెల్లిమాంసభక్షణమును మాననియెడల చంపెదనని ఆయుధమునె నెత్తెను. శివభూజీకమిషనుకు తన మానసాహవాసముతో రివాల్యరుతో కాలెదనని జమీందారును బెడలించుచు. ఈలోగా పోలీసులకు చెప్పిపంపెను. ఇట్లు ఇరువురకు సంభాషణ జరుగుచుండగానే ఇద్దరు పోలీసులు అనిశ్చయమున కనుకవైపునుండి ఏతెంచి జమీందారునివేలెనుండలి ఆయోధుడును వైకొని అతని స్వాస్థ్యమునుకొనిరి అని. దెప్పుల బడకుండ వారతని పట్టుకొనిరి బహుశః జమీందారుని జీవితోనిట్లు చేసియుండవచ్చు అదితప్పకు పోలీసువారి క్లాప్ ధీనునందున్నాడు. అతనినిదే కేసుచేయబడును.

డాక్టరు నోన్నుగారి ఉపన్యాసములు

అమెరికాదేశమునండి హిందూదేశమునకు రాజకీయ పరిస్థితులను గ్రహించుటకు వచ్చిన ముద్రసిద్ధులగు డాక్టరు ఇ. స్టానోన్ నుగారు ఆలహాబాదులో ఈ నెల 18 మొదలు 23 వ తేదీ వరకు సుపన్యసింపెదరు.

త్యాగదినము

—:O::O:—

గాంధీ మహాత్ముడు గత మాసమునందు 18-వ తేది భారతమాతపాదపద్మములయొద్ద స్వస్థము నర్పణ గావించి తపమున నిలియు జను, మహాత్మునికి కృత నిధించి రేపటి కొక మాసము పూర్తియగును. ప్రతిమాసమునందును 18 వ తేది పరమపవిత్రతదినము. ఆయ్యది భారతీయులకు త్యాగదినము. సంఘోషదినము. ప్రాసన దినము. ఆదికమున దానిమునకు తావులేదు. ఇది తాదామునకు నిమిత్తము లేదు. భారతమాత పునరుద్ధరణమున కాదినమునందే మూలస్థానము నాట బడినది. లోకోత్తరపురుషుడగు గాంధీ మహాత్ముని శిక్షించినపుడే భారతీయులు ధన్యత గాంచెడి. ఇట్టి మహామహులకు కష్టము గలుగునపుడే, భారత మాతకును, మానవకోటికిని దుఃఖము తొలగును. తక్కువల వారెందరికష్టము లగునను, మహాత్ముడనుభవించెడి బాధలకు సాటిరావు. వానివిలువ, అన్యములగు వానినంగణించు. జనసు, సాక్షి, ప్రహ్లాదుడు, హరిశ్చంద్రుడు, మార్కండేయుడు మొదలగు పావనచరితులు అనుభవించిన క్షేమములే మానవకోటిని తరింపజేయుటకు తోడ్పడెను. మహాత్ముడు సంపూర్ణముగ నర్పణజేసెను. నిర్బంధితుడగు గాంధీ మహాత్ముడు, స్వేచ్ఛగ నున్నప్పుడే కన్నును, ఎక్కుడు ఉడ్రదవకరుడగు నని, సర్వ శ్రే. డి. రీసుగారు బలుకుటలో, నిజము చెలిపిరి. మహాత్ముని నిర్బంధాంతరము, దేశములో ప్రబలింపజేయుటకై పరిపూర్ణ శాంతియే ఇందుకు తార్కాణము. జాతీయవారము మిగుల శాంతముగ గడచిపోవుటయే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. మహాత్ముడు తన ధర్మమును నెఱవేర్చెను. నిష్కామకర్మ నాచరించెను. ఫలము, వై నమునకు విడిచెను. కర్మయోగి చేయదగిన కార్యమిదియే. భగవద్గీతా రహస్య మిదియే. తనకార్యమునకు ఫల మేమగునో యని, మహాత్ముడు విచారించెను. స్వరాజ్యాశ్రమమున నుండి, బాహ్యప్రపంచమున నేమి జరుగుచున్నదో కనుగొనుటకు మహాత్ముని కష్టము లేదు. ఆయన భారతీయుల కొసగిన అంత్యసందేశము “కద్దరు” పదమునం దిమిడియున్నది. అందలి భావమును ప్రజలు బాగుగ గుర్తించి, కద్దరు మంత్రము ననుష్ఠించుటయే, వారి కర్తవ్యము.

ఆంధ్రాసుగారి కొక లేఖను సబర్బరీ జయిలు నుండి వ్రాయుచు, జయిలులో నున్నవారు బాహ్య ప్రపంచ సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనుటయే తమ యాశయ మనియు, కారాగృహ నిష్పంధి లు ప్రేక్షకులలో మాటలాడు సాకార్యము రహితమనియు, ఇట్టి హక్కు నిచ్చినను స్వీకరణగూడదనియు, సాకార్యములను విస్మించుటచే కారాగృహ శిక్షణమునకు విలువ యధిక మగు ననియు, తమకు కారాగృహనిష్పంధ మొనగెడి రాజకీయలాభముకన్నను నుత్తరాధ మధికమనియు, కారాగృహనిష్పంధము త్యాగముగూడదనియు, ఇంకముగనుండవలెననియు, ఆంధ్రాసుగారు తమను జయిలులో జూచుటకు తాము అపేక్షించమనియు,

తాము విహగమువలె సుఖముగ నుండి మనియు, మహాత్ముడు చెలిపెను. ఇందునుబట్టి ఇతరులు వారిని జయిలులో దర్శించుటకు గాని, వారినుండి సందేశముల బడయుటకు గాని, మహాత్ముడంగీకరింపడు. బాహ్యప్రపంచమునుండి సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనుటయే, మహాత్ముని కష్టము. మహాత్ముడు నిరంతరయోగధ్యాననిమగ్నుడై, స్వరాజ్యాశ్రమమున కాలము గడుపదలచెను. మహాత్ముని తపోవిష్ణుకు భంగము కలిగించుట, ఎవరికిని పాటిగాదు. మహాత్ముడు స్వరాజ్యాశ్రమమున తపోవిష్ణుతో జేసి తపము, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడక మానడు. భగవానుని యనుగ్రహమును భారతీయులకు కలిగింపక మానడు. కర్మక్షేత్రమును వీడి, మహాత్ముడు యోగసిద్ధికి బూనెను. ఇట్టి యుత్సాహకారము మహాత్మునికి లభించజేసిన దినము, భారతవర్షమున కంతకును పర్యవసాయ గాదా? ఆదినమున భారతీయులు నిష్క్రమించదగిన కర్తవ్య మేమి? కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులగు సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు సూచించిన విధ్యుక్తధర్మమును వేరొకచో ప్రచురించెమి.

గాంధీమహాత్ముడు తిరిగి వచ్చునరకు, ఈ దినమును త్యాగదినముగను ప్రారంభదినముగను భారతీయులు గడుపవలెనని, వర్ధింకుకమిటీవారు నిర్ణయించి, రేపటిదినము ప్రథమగాంధీదినమగును. ఇది దేశమున కంతకును సంతోష దినమగుటచే, వంతుగ దినములందువలె ప్రార్థన ముగ్ధులతో ఇంటిముంగిల్ల నలంకరించియు, సాయంకాలమునందు దీపములను వెలిగించియు, సంతోషమును కనుపరుపవలెననియు, మహాత్ముని సందేశమును మనము జేయవలయు ననియు, ఆదినమునందు సంపాదించిన ధనమును జాతీయోద్యమమునకు ప్రతివారును అర్పణ జేయవలయుననియు, ఆదినమున చేసిన ఉబ్బును కారాగృహమున తపమాచరించెడి గాంధీయోగికి ముడుపు కట్టవలయు ననియు, జాతీయోద్యమమున కివసరమగు త్యాగముల గావించెడి శక్తి నొసగు వలయునని భగవంతుని ప్రార్థింపవలయు ననియు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, మహాత్ముని తమ కొసగినందులకు భగవానుని సంస్తుతింప వలయుననియు, వారి యుద్యమము త్వరలో ఫలమగుటకు వేడుకలయు ననియు, రాజగోపాలాచార్యులుగారు కోరుచున్నారు. మహాత్ముని రాతిగోడలమధ్య బంధించినను, వారి యాత్మ అందరిలోను ఈరీతి ప్రవేశించి లీనమగును. మహాత్ముని స్వరూపము త్యాగస్వరూపము. త్యాగము గావించెడి అందరియందును, మహాత్ముని జేజము వెల్లివిరియును. భారతవర్షము నందంతటను, మహాత్ముడు సూక్ష్మరూపమున పరివేష్టించి యుండును. మహాత్ముని గౌరవించుటకును, వారిని పూజించుటకును, వారిని ప్రత్యక్షము జేసికొనుటకును, ఇంత కన్నను ఫలప్రదమగు మార్గము వేరొండులేదు. గాంధీదినము హారతాశదినము గాదు. అనుతాప దినముగాను. ఎల్లరును కార్యదీక్షాపరులగుటకును, ఎల్లరును రాటమును చేపట్టి కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకును, తాము సంపాదించిన విత్తమును జాతీయోద్యమమునకు మహాత్ముని పేరుతో సర్పించుటకును, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికిని, దేశవిముక్తికిని, మహాత్ముని నిర్బంధ విమోచనమునకును, ఈశ్వరుని ప్రార్థించుటకును, కార్యభారమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు తగిన శక్తిని బలమును ప్రసాదింపుమని భగవంతుని వేడుకలను, గాంధీదినముపయోగపడగలను. ప్రతిమాసమునందును, 18-వ తేదియందు హిందూదేశము త్యాగశక్తిని బలపరుచుకొనుచుండును. ధార్మికజీవనమునకు ఆ

దినమునందు ప్రోద్బలము గలుగుచుండును. గాంధీ సందేశము ననుష్ఠించుటకు, ఉత్సాహాశితయము ప్రబలుచుండును. ఈ రీతిన కారాగృహములోపలను, కారాగృహము వెలుపలను గాంధీ ప్రభావము పరివ్యాప్త మగును స్వరాజ్యసిద్ధికి ఆటాకము లెల్లయు తొలగిపోవును. గాంధీమహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపిణదినము, భారతవర్ష చారిత్రమునందు నూతన యుగారంభనూచక మగును. గాంధీ శకము దేశమునకు శుభము చేకూర్చగలదు. మహాత్ముని పవిత్రస్వభావమున కనుగుణముగ భారతీయులు రేపటిదినమున త్యాగదీక్ష నవలంబించి, చరిత్రాధులయ్యెనరు గాక!

సంస్కరణములు :

సా॥ పి. యస్. శర్మగారి హితము

ఇండియాక్రభుత్వసభలు, సంస్కరణముల గూర్చి బలికెడి వాక్యములు, ప్రభుత్వదృక్పథములకు బాగుగ సూచించును. వానినిబట్టి సంస్కరణముల యుపయోగమును ఎక్కువ బాగుగ గుర్తెలుగుటకు వీలగును. ఇండియాక్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభ్యులగు సా॥ పి. యస్. శర్మగారు, చెప్పియుండు కాస్తాపాలితులకు బుచ్చివో వారికారవార్థమై జరిగిన విషయ సందర్భమున, తమ యుద్దేశములను స్పష్టముగ వెల్లడించి దేశమునందు ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలియుండుటచే, ప్రభుత్వమువారికియు జేయలేకపోయి రనియు, సంస్కరణముల విలువను ప్రజలందుచే గ్రహించజాలకపోయి రనియు, శర్మగారు నుడివీరి. ప్రభుత్వమునకు వెలుపలనుండిన పుటి కన్న, లోపలికి బోయినపిమ్మట వారు ఎక్కువ సంగతులను గ్రహించిరట. ప్రభుత్వదృక్పథమును సామాజ్యశాసనసభవారు బాగుగ గ్రహించ నందులకు, వారు చింతించిరి. మిలిటరీఖర్చుక్రింద కోట్లకొలది ద్రవ్యమును ప్రభుత్వము వారు వెచ్చించుచున్నారు. దీనిని తగ్గించవలయునని, శాసనసభ్యులు గోరుచున్నారు. దేశమునందు అశాంతి తగ్గియుండినచో, ప్రభుత్వమువారు సైనికవ్యయమును తగ్గించుటకు వీలయ్యెడిదని, శర్మగారు చెలిపిరి. ఏదేశమున దయినను, ప్రజలలో జెరిగిన అశాంతి నడచుటకు సైన్యవ్యయము గావించరు. సైన్యవ్యయము, పరుల దండయాత్ర నాటక పరచుటకు గావించబడును. ప్రస్తుత సందర్భమునందు, దౌర్జన్యరహిత మగు నుద్యమము అవలంబింపబడుచున్నది. ఉద్యమప్రచారకులు, పరులకు హింస గలిగింపకుండ, తామే హింసలన్నిటి ననుభవించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో సైన్యవ్యయమును తగ్గించుట కభ్యంతరమేముండును? కలవరపూరితములగు పాశ్చాత్యదేశములందు సైన్యవ్యయము తగ్గించుచు, ఇంకను తగ్గించుటకు ప్రయత్నముల సలుపుచుండ సంగ్రామభయ మేమూలను లేని హిందూదేశమునందు సైన్యవ్యయము వల తగ్గకుండవలెను? సైన్యవ్యయము తగ్గకుండుటకు అశాంతియే కారణమగుచో, ఆ కారణమును తొలగించెడి శక్తి ప్రభుత్వమువారికి గలదు. అశాంతి కారణములను నివారించి, ప్రజేచ్ఛను నెఱవేర్చుచో, అశాంతి మటుమాయ మగును. అందుచే, ప్రస్తుత సైన్యవ్యయాధికమున కేవిధమున జూచినను, ప్రభుత్వమువారి బాధ్యులగుచున్నారు. శర్మగారికి ఇంతటి వ్యయ మవసర మని తోచుట కేమికారణము లున్నను, ప్రజలకు సరియగు కారణము లేవియు గనపించుట లేదు. సక్రమాభివృద్ధిని గోరెడివా రెల్లరును, తమకు న్యాయమని దోచినసంగతులను దేశమునకు జెప్పుటకు ప్రచారము జేయవలయునని, శర్మగారు

పలుకుచున్నారు. ప్రభుత్వపక్షపు ప్రచారము, శర్మ గారి యుద్దేశమునం దుండవచ్చును. తాము సత్యమని నమ్మిన సంగతులను బోధించిన నిరాకరణావలంబుల ప్రచారము అడగవలెనని కోరుతున్నాము. తెలిసిన సంగతియే. సక్రమాభివృద్ధిగోరెడివా రయినను తాము నమ్మినదానిని వెల్లడించి ప్రచారము సలిపిన, అటుకము గలుగకూడదా? మాలవ్యాగారింతవరకును రిడింగు ప్రభుత్వగారికో పలుమార్లు కలిసి సంతప్రతింది యుండిరి. వేల్పు యవరాజుగారు గూడ, హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకై వారు సలిపిన కృషిని కొనియాడి యుండిరి. అట్టి మాలవ్యాగారికి సముతము, లాహోరునందు నిషేధపు ట్టుత్తరువును జల్లామేజిస్ట్రేట్ గారు పంపి యుండిరి. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు డిల్లీలో కిలాఫాత్ సమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు జరుపదలచిన సభను సముతము, అధికారులు నిలిపివేచిరి. అట్టి తరి, ఏవత్తము వారయినను స్వతంత్ర ప్రచారము సలుపుటకు అవకాశ మేమిగలదు? అనధికారిగ నున్నపుడు, వారికి ఓడిమి లేకయున్నను, ప్రభుత్వమున జేరినవిమర్శ నెమ్మదిగ నభివృద్ధిగాంచుట దేశమున కవసరమని, శర్మగారు గ్రహించినట్లు పలికిరి. ఇందుకు వారినవలసిన పనిలేదు. అధికారవర్గ పరిస్థితులవలననే, ఎక్కి యువారసంకల్పములయినను మార్పు జెందును. ఆవిషయమటుండ, ప్రభుత్వము వారు క్రొత్తపన్నుల విధింపక ఏలుకోజూయె నని, శర్మగారు వాక్రుచ్చిరి. సత్వరాభివృద్ధిగలుగవలెననినచో, ఎక్కువ ధన మనసరమనియు, ఎక్కువ డబ్బు చేకూరుటకు ఎక్కువ పన్ను లవసరమనియు, శర్మగారు ఖండితముగ జెప్పిరి. ధీయని మాటలజెప్పి ప్రయోజనము లేదనిరి. శాసనసభ్యులును, మంత్రులును, కార్యనిర్వాహక సభ్యులును, ఓటర్లకు నిజము చెప్పినగాని ప్రయోజనముండ దనిరి. దేశమునకు ధనము పుష్కలముగ లభింపనిచో, ఏమి జేయుటకును ఏమి లేదనియు, సంస్కరణములు ప్రయోజనరహితములగుననియు, ఓటర్లకు వీరు స్పష్టపరుపవలయు నని, శర్మగారు గోరిరి. నిజము చెప్పటకు జంకవలదనిరి. ఈ విషయమై మితవాదము బనికిరాదనిరి. తమ నిశ్చితాభిప్రాయముల కొరకు బహిరంగముగ పోరాడుటకు శక్తి లేక నాయకులు పిరికితనమును జూపి వెనుకముందాడుటచే, దేశమునకు మితిలేని హానిగలిగెననియు, స్వపరిచాల నార్హతను సంపాదించుటకు, ఇట్టి దౌర్బల్యమును విస్తరింపవలెననియు, శర్మగారు గావించిన హితమును, సంస్కరణములకు పట్టుగొమ్మలుగ నున్నవారు అనుసరించుట భావ్యము. వీరు ప్రజలకు లేని పోని మేల్లనుగూర్చి ఆశ పెట్టుటకన్న, దేశమునకు డబ్బు లేదనియు, క్రొత్తపన్నులవలనగాని డబ్బు లభింపదనియు, పన్నులను విధింపకున్నచో సంస్కరణములను కొనసాగించుట దుర్లభ మనియు, బహిరంగముగ చెలిపినచో ఎక్కువ మేలుచేసినవా రగుదురు. శర్మగారు సంస్కరణముల తహస్యమును బయల్పరచి, నిజమును తెలిపినందులకు, వారి నభినందించెదము. మిలిటరీఖర్చు, మొదలగు మితిమీరిన ఖర్చులను తగ్గింప వీలు లేనపుడు, పన్నులను విధించుటయే ధన సంపాదనమునకు ప్రభుత్వమునకు శరణ్యమగును. ఎవరేమి జెప్పినను, హిందూదేశము క్రొత్తపన్నులను మోయజాల దనుట నిర్భావము. ఇప్పటికే పన్నులభారమును మోయ జాలక కృశించుచున్న హిందూదేశము, నింకను విశేషపు పన్నులను భరింపగలుగుట దుర్లభము. ప్రజేచ్ఛననుసరించి, ఆయవ్యయము నిర్ణయ మగుటకు, స్వరాజ్యసిద్ధి ఎంతత్వరలో చేకూరిన, సంత శ్రేయస్కరము. సంస్కరణముల యుపయోగమును గూర్చి ఇంకను వ్యామోహము గలవారికి, సంది

యము లింతటితో దీరగలవు. స్వరాజ్యసిద్ధికై ఎల్లరును చేతుల గలపి, కలిసి పాటుబడుటకు తరుణ మాసన్న మయినది. తక్షణజేయుట కది సమయము గాదు.

హిందూదేశస్థానము : శాస్త్రీగారికి సలహా
 శా. శ్రీనివాసశాస్త్రీగారికి సెంటునిహోటుసింగు గారు చక్కనిహిత మొసగిరి. హిందూదేశ మొక్క మించుచున్న నిజస్థానమును, మాంటాగూ గారికి వ్రాసిన లేఖలో కర్తవ్యప్రభువు వెల్లడించెను. ఇండియా ప్రభుత్వము, బ్రిటిషు గవర్నమెంటుకు లోబడిన యొకభాగ మనియు, అట్టి భాగము తన స్వతంత్రాభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు వీలులేదనియు, కర్తవ్యప్రభువు సూచించి యుండుటచే, హిందూదేశమునకు ఉన్నతస్థానము లభించె నని పలికెడివారు తమ యభిప్రాయములను మార్పు కొనవలసి యుండుట బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు లోబడిన యొక భాగం ఇండియా ప్రభుత్వ ముండు సంతవరకు, వెలుపలి వ్యవహారములలో హిందూదేశము అధినివేశ రాజ్యస్థానము నాకమింపజాలదని, నిహోలు సింగుగారు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ఇట్టి స్థానము కృత్రిమ మనియు, నష్టదాయకమనియు వారి యుద్దేశము. ఆంతరంగిక వ్యవహారములలో అస్వాధీనరాలుగ నున్న హిందూదేశమునకు వెలుపల స్వతంత్ర ముండ జాలదు. అందుచే ముందుగ నిట స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవలయునని నిహోలుసింగుగారు హిత మొసగుచున్నారు. ఇంటస్వాతంత్ర్యము లభించినచో, వెలుపల పలుకుబడి దానియంతట యదియే లభించును. అంతవరకును, నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యత్వముగాని వాసింగుటను జనోవాసమావేశము లందు గల సభ్యత్వముగాని హిందూదేశ శౌరవమును కాపాడజాలదు. ప్రపంచములో నేదేశమునందును భారతీయుడు తలయెత్తుకుని దిరుగజాలదని, నిహోలుసింగుగారు అనుభవపూర్వముగ చెలుపు చున్నారు. కారణమేమి? అంతరంగిక స్వపరిచాలనము లేకుండుటయే. అందుచే, శాస్త్రీగారును మరికొందరును హిందూదేశమునకు శౌరవస్థానము నిష్ఠింపవలయునని, విదేశములలో నెంత బనిచేసినను ప్రయోజన ముండదని, నిహోలుసింగుగారు హిత మొసగుచున్నారు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు ప్రధాన కృషి హిందూదేశమునందే ముందుగ జరుగవలయును. హిందూదేశమున కిప్పుడగల కృత్రిమ స్థానము తొలగిపోవుటకు, హిందూదేశమునకు నిజస్వాతంత్ర్యము లభించుటయే మార్గమని, నిహోలుసింగు గారు విదేశములలో గడించిన యనుభవముబట్టి చెలుప గలుగుచున్నారు. ఈసత్యమును భారతదేశము ఇదివరకే గ్రహించినది. దానిని విడువక పాటుబడుట, భారతీయుల ధర్మము.

వసంతదేవిగారి అభ్యుదయోద్యమము
 బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ కధ్యక్షత వహించుచు, నిరాకరణావలంబులు రాజకయపు హక్కులమాత్రమే గోరుటలేదనియు, జాతీయపునర్నిర్మాణమును కావించసమకర్తరినియు, స్వాతంత్ర్యము తమ జన్మస్వాతంత్ర్య మనియు, తప్పుజేయుటకు గూడ తమకు స్వేచ్ఛయుండవలె ననియు, గాటపు యుపయోగమును విస్తరింప జేయవలయు ననియు, ప్రజాసామాన్యమున ప్రబోధము కలిగింపవలెననియు, దాసుగారి సతీతిలకము హెచ్చరించెను. కాని, శాసనసభలో సయితము బ్రవేశించి ప్రతిష్ఠంబవలను జరుపవలె నను సూచనను ఆమె ఈతిరుణమున గావించుట, ఎంతమాత్రము ప్రయోజనకరము గాదు. ఇట్టి చర్యవలన జాతీయ పునర్నిర్మా

ణమున కడ్డు గలుగుటయు, కాలము వృథ యగుటయు దప్ప వేరు లాభము గలుగజాలదు. భారతీయులు తమవై తా మాధారపడి, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును శ్రద్ధ వహించి, నిండు విశ్వాసముతో నెలవేర్చుచో, వారి మనోరథము త్వరలో యీదేశక తప్పదు.

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము

రష్యా భావినితి

ఏప్రిలు 12:—జెనోవా సమావేశమునకు పూర్వము లండనునందు సమావేశమైన మిత్రమండలి అధికాస్త్త్రుజ్ఞుల సభము వారు రష్యావిషయమై ఈక్రిందివిధముగ నిర్ణయించిరి:—రష్యా యందు అస్థులను నిర్బంధించి విదేశస్థులకు ధనరూపముగా కొంత మొత్తమును రష్యా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించి అందులకు గాను కడ్డీల ఋణపత్రములను అమ్మివేసి వారి కీయవలెను. ఈ వ్యవహారములను పరిశీలింపటకుగాను రష్యాను బహుశంభావము చేర నొక సంఘమును ఏర్పాటుజేయవలెను. ఈ ఋణ పత్రముల బాకీని 1927 నాఁ జనవరి 1 వ తేదీకి తీర్చివేయవలెను.

రష్యాను న్యాయశాఖ, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక శాఖ లోగలసియందక వేరుగానుండవలెను. విదేశీయులు, రష్యాకుజనుటకును, రష్యానుండి జనుటకును ఇతర దేశములందు విదేశస్థులకెట్టి నియమముగలవో అట్టి నియమములే యుండవలెను. బలకంతముగా బూణములను విధించుట యుండరాదు. తపాలా, తంతి వార్తలవై నిరోధ ముండరాదు. వర్తకస్వాతంత్ర్య ముండవలెను. విదేశీయులవై పేనులతికడవిధించుటకు ముందుగానట్టి దోషికి సంబంధించిన ప్రభుత్వముయొక్క రాయబారినిండి అనుభవపుచ్చు కొనవలెను.

ఏప్రిలు 13:—మిత్రమండలి ప్రతినిధులు, రష్యా విషయమై మిత్రమండలి అధిక సంఘమువారు గావించిన నిబంధనలను గురించి చర్చించుటకు రష్యా ప్రతినిధులను గలసికొనిరి. లాయడు జార్జిగారు రధ్యక్షత వహించెను. రష్యాలో అధిక సంఖ్యముల నెల కొల్పుటకు మిత్రమండలి వారు దిలిపిన షరతుల కెంతవరకంగి కంఠించదలొ వెలుపలతెనని రష్యాను ప్రతినిధులను గోరిరి.

లాయడు జార్జిగారి ఆంత్ర్య సందేశము
ఏప్రిలు 13:—మిత్రమండలివారి వక్తులవై రష్యాను ప్రతినిధులు చెల్విన అభ్యంతరములకు మిత్రమండలిగాను ఏకగ్రీవముగ సమాధానము జెప్పిరినియు, 15 తేది ఉదయము 11 గంటలలో పల రష్యాను ప్రతినిధులు అనుకూలముగ ప్రత్యుత్తర మియని యెడల రష్యా వ్యవహారములు సంబంధించినంతవరకు జెనోవా సమావేశము ముగింపబడునని లాయడు జార్జిగారు తెలిపినట్లు లను పారిసునుండి ఒక తంతివార్తవలన తెలియుచున్నది. ఈ వార్త ఇంకను రూఢిపరుపబడలేదు. ఏది యెట్లున్నను రష్యాను ప్రతినిధులు చాల అభ్యుక్తులు గల్పించుచున్నారు.

రష్యాను ఆటంకములు
ఏప్రిలు, 15:—మిత్రమండలి అధికవక్తులను చర్చించుటకుగాను గత దినము మిత్రమండలి ప్రతినిధులను రష్యాను ప్రతినిధులను లాయడుజార్జిగారి బసయందు సమావేశమైరి. 9 గంటలకాలము చర్చించిరి. రష్యా ప్రతినిధులు తమ వెంట అధిక శాస్త్రుజ్ఞుల దీక్షుకొనిరావేను. వీరు మిత్రమండలి మెకెరాండుముకు చాల సవరణలను, అభ్యంతరములను వెల్లడుచెడిరి. వీనివై రష్యాను ప్రతినిధులు చాలతీవ్రముగ పోరాడెదర.

సంచలనము
 గతదినమున లాయడు జార్జి గారు మిత్రమండలి ప్రతినిధులను విందుగకు నిలిచిరి. రష్యాను ప్రతినిధులనుగూడ నిందమా హ్యనింపబడుటచే పరాకుమంత్రియగు బార్డోగారు తనకొట్టు పనిగలదని నుడివి తెడలిపోయి ఒకగంటవేపు గడచిన తర్వాత చచ్చిరి. ఇంకొకై కొంత సంచలనము ప్రబలెను. మిత్రమండలి వక్తులను రష్యాను అధిక శాస్త్రుజ్ఞులు చర్చించుచుండిరి. వీరు తమయభిప్రాయముల నీక్షిమున లాయడుజార్జి గారి బసయందు తెలిపెదరు. ఈసమావేశమువారు రష్యాను సమస్యను పరిష్కరింతురు.

విద్యార్థుల పరిస్థితులు

ఒక బడికి ను రద్దుపరుపవలెను

ఒకన్నరగారి పట్టుట

ఏప్రిల్ 14:— ఒకన్నరగారిని దర్శింపఁబడి కలసి కొని ప్రశ్నింపగా వాటిల్లును. దీనివలన వాటికిని ప్రజాస్వామ్య పట్టుటలను సంబంధము లేదు. వివిధ కట్టెల నాయకులు సమావేశమై సమాధానము నొసఁగినది. యెడల నట్టి సమాధానమునకు మేముంగీకరింపము మా కక్షమువారు ప్రజాస్వామ్యముకొరకు ప్రాణము లర్పింప సిద్ధముగ నున్నారని ప్రజాస్వామ్యమును తొలగించి మరియొక ప్రభుత్వమును స్థాపించుట కంగీకరింపదు. అయితద్దను దంతఃకలహములను తప్పించుటకు ఒక్కమాత్రమే గలదు. సంధి యొడంబడికను రద్దుపరుపటయే యట్టి మార్గము. ఇందు వలన ఇంగ్లండుతో యుద్ధము సంభవించుట తప్పదు. ఇప్పుడో, ముందో కప్పడో ఈ యుద్ధము సంభవింపక తప్పదు. ఇకముందు నాల్గైదు వత్సరముల తరువాత కన్న విద్యార్థుల కిప్పు డెక్కువ సదుపాయములు లభిస్తవి.

ఒక బడికి పక్షమువారికి హెచ్చరిక

ఏప్రిల్ 13:— ర బోవు అధివారమువాడు స్థిగ్గోనందు గ్రామిణుగా రుద్రవ్యసింహబోవు సభయందు దలచుట జరిగినయెడల సభను ఏర్పాటు చేసిన తాత్కాలిక ప్రభుత్వ ఎన్నికల సంఘమువారు బాధ్యత వహించవలసియుండునని స్థిగ్గోనందలి ప్రజాస్వామ్య సైన్యాధ్యక్షుడు హెచ్చరికను ప్రకటించెను.

న్యాయస్థానముల వశపరుచుకొనుట

ఏప్రిల్ 1:— తిరత్తి దర్శింపఁబడి నాల్గు న్యాయ సాసములను ప్రజాస్వామ్యపక్షమువారు ఆకస్మికముగా వచ్చి కళకళలాడుకొని. వీరు యూనిఫారమునందు లేరు ఈ న్యాయస్థానములను వారు బలపరుచుచున్నారని దీనిని వారు తమ ప్రధానకార్యాలయములకు నుపయోగించుకొనెద రని యెంచుచున్నారు. దగ్గరనున్న కొన్ని ఫ్యాక్టరీలనుండి ఏదావారముల జెప్పించుకొనుచుండిరి. వీని నాక్రమించుకొనుటవలన నిక సంగ్రామమునకు దిగితిమని దలపరాదని ప్రజాస్వామ్యవాదుల నాయకుడగు ఒకన్నరగారు వెలిపిరి.

జెనరలు సెనునాపు

ఏప్రిల్ 14:— నైజేరియాలోని చీటావగరమునకొక నంబెసికి సంబంధించిన 47500 డాలర్ల విలువగల సామానులను దోచుకొనె నను నేషను క్రింద జెనరలు సెనునాపుగారి రిజిస్టరు న్యాయాధ్వనం దరచి జేయుట దేశని తెలుపబడెను. వీరికి ప్రభుత్వమున బానిసించినవారు తమ బానిసను రద్దుపరుచుకొనుటచే వీరు జెయిలున కంపటమిరి. నైజేరియా యందు సెనునాపుగారి, పాలనకు గురించి అచ్చటి ఆమెరికన్ కమాండరు జెనరలు గ్రీవున్ మరొకందరును సెనెటుకుమిటి వారియెదుట నొసగిన సాక్ష్యము వలన వారు బానిసను రద్దు చేసికొనిరిని తెలుపబడెను.

ప్రతిష్టంభనము

ఏప్రిల్ 15:— మిత్రమండలి మరతులపై లాయరుబా ర్గిగారి నాయకత్వమున దీక్షనయనచర్య తిరిగి సాగింపబడెను. రవ్యమండలి నిధులగు చిదినుగామున, క్రాసిగారు రహ్యయొక్క పరిస్థితులకు మననకరగుటల వల్లించిరి. కాని మిత్రమండలి తమ మరతులను సెంచుకొనియు సదలింప నిర్ణయించలేదు. రవ్యమండలి నే జెనోవా సమావేశమును సాగించెదమని మిత్రమండలివారము న్నారు. రవ్యమండలి ప్రభుత్వమువారిని ఇదివరకు ప్రభుత్వముల వారి ఋణభారమున వహించవలసినదని గోరినయెడల రవ్యమండలి క్షమనకు వ్యతిరేకము. పోడి రవ్యమండలి గలగ జేసిన నష్టములకు దోషమండలి పరిహారము నీయవలసియుండునని రవ్యమండలి నిర్ణయించి దలిపిరి.

ప్రాన్ను - ఆయుధనియమము

జెనోవా సమావేశమునందు ఆయుధనియమపు సంభాషణయెడల పరామర్శపరిస్థితులందు పాల్గొనరాదని పరామర్శపరిస్థితులను సందర్శించుకొనియుంటుంటే చిత్తానింపబడలేదని ప్రాన్న నందు ప్రకటించబడెను. అట్టిది సంభవించినయెడల నావికామును నానారాష్ట్ర సమితివారియెదుటకు పంపకలె ననియు. అట్లుగానియెడల పరామర్శపరిస్థితు లాచర్యయందు పాల్గొన రనియు పరామర్శపరిస్థితులు సమావేశమున దెలిపెదరు.

క రెన్సి సమస్య

ఏప్రిల్ 18:— ప్రపంచ మంతటను కరెన్సీ బంగారు నాణెముల నమలులానికి వచ్చి మారకము నిలుకడగ నుండు నట్లు చేయుట కేమి ప్రయత్నం దలి ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులు ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇందుకు నెట్లుబాంకుల సంఘమును ఇంటర్నేషనల్ కన్వెన్షనును చాలవారు దోడ్పడగలవు. ధరలు మాటిమాటికిని మారకుండ జేయుటకుగాను బంగారునే యెక్కువ ప్రచారముగొనికి దెచ్చుట కివి ప్రయత్నింపవలెను. నాణెముల మారకపు విలువను నిర్ణయించుకొను నధికారము ఆయా ప్రభుత్వములకే వదిలివేయవలెను. ఆర్థిక లాభముల కొరకు కొన్ని ప్రభుత్వము లవలంబించుచు ఎగుమతి దిగుమతుల పన్నులను తొలగింపవలెనని శాస్త్రజ్ఞులు వెలుపుచున్నాడు.

రోస్టాప్ షే ప్రభువు

ఏప్రిల్ 15:— రోస్టాప్ షే ప్రభుత్వము ప్రవీణునిలకు పద వీయబడెను.

పార్లమెంటునందు సభ్యులు

ఏప్రిల్ 12:— కామన్స్ సభకు లింకల్న్ మైజువారిచే మార్గరెటు విల్సన్ గారు హాజరు మృతు లగు తనభర్త సభ్యులను సభ్యురాలుగ నెన్నుకొనబడెను. స్త్రీల పోలిసుదేశము నుంచ వలె ననియు రద్దుజేయగూడదనియు నీమె కామన్స్ సభయందు చాలపట్టుదలతో పోరాడెనుగాని విఫలురాలాయెను. కామన్స్ సభయందు వోటులను లెక్కించు నధికారమున నియమింపబడుటకు స్త్రీలలో నీమెయే ప్రథమురాలు.

ఇంగ్లండునందు ఇంజనీయులకు సమ్మెదారులకు యజమానులకును సమాధానము కుదురలేదు.

నక. రాన్ స్మిత్ గారు విమానముపై విసోదార్థము సంతార మొనర్చుటకు బయలుదేరిరి. విమానముపై జనిన అగ్గ గంటలో యగ్గము చెడిపోవుటచే విమానము క్రిందపడి భగ్న మాయెను. స్మిత్ గారు వెంటనే మృతులైరి.

భార్యకు హత్యగావించె నను నేరముక్రింద మేజరు ఆరము ప్రొంగుగారికి మరణశిక్ష విధింపబడెను.

టర్కీ సంద్విషరతులు

బొంబాయి పౌరుల ఆక్షేపణ
బొంబాయిలో 15వ తేది సాయంత్రం మొత్త బహిరంగ సభ జరిగెను. ఆర్. బొమ్మంజగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి. మహమ్మదీయ జాతీయ గౌరవమును కాపాడిన ముస్తఫాజులు పాపగాని ఇతర తురుష్క వీరులను అభివందించుచు వారి అభియములపట్టి సంతూర్ణ సానుభూతి ప్రకటించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడెను. మార్కడ్యూకు పిట్టాగా రీ తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పెను:— టర్కీ ను ప్రాన్న విదేశీయమంతయు సూచించిన సలహాలను టర్కీ వారంగీకరించుట కంత మాత్రము వీలులేదు. టర్కీ సంద్విషరతులను భగ్నమృత మగు విధమున సవరించుటకై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ప్రయత్నించిరి. కాని అందువల్ల ఎట్టిలాభము కలుగలేదు. ఈనాడవలె యాదేశము నందలి మహమ్మదీయులకును ఇతరులకును మిగుల అసంతృప్తి కరముగ నున్నది. కాంతీయుతమగు ఆంగ్లోజనులను ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించుచు దేశీయ నాయకులందరను నిర్బంధించుట విచార కరమగు విషయము.

నోటీసు.

బందరు సబుకోర్టువారి పుత్తరువు ప్రకారం లేటు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారు కుమారుడు సూర్యనారాయణరావుగారి తాలూకు పుయ్యూరులో వుండే మాగాణిభూముల అమరకం 1332 ఫసలీకి యేకుసాలుకు యీ నెల 2వ తారీఖున పుయ్యూరులో వేలం వెయ్యబడునని యిందు మూలముగా తెలియచెయ్యవలెనని.

(36) కస్తూరి కృష్ణానందం, రిశీవరు. బందరు, 12-4-22.

మదరాసులో బాంబు పేలుట

మరికొన్ని చావులు

ఇదివరలో నేల టపాక్కాయలు పేలుట విషయమును దెల్పిన పితృ గాయములు దగిన వారలతో మరయొకడు శుక్రవారము చనిపోయెను. మరయొకడు ప్రదవస్థిలోనున్నాడు. ఇట్టి ప్రేలుడే 18యొకటి బారిటవునులో మోఫస్ ఖాను తోటలో గురువారం రాత్రి జరిగెను. అప్పుడు ఒక బాంబు ప్రేలుట వలన ఆ చేయు మ నా మృతి జు బాలు ని ముఖమును ఒగ్గున కాలెను. వాడు వెంటనే తప్పించుకొని పోయెను. బాంబు తేలియును దొరక లేదు. అయితే అపిల్లవాడు శుక్రవారం సాయంత్రం వేపేరిలో పట్టుబడెను. గాయము లెక్కువగు నుంటచే వాడు తొలపడెడి పంపబడెను. ఇంకను కొన్ని యిట్టి కేసులు పోలీసువారికి రిపోర్టుజేయబడి యున్నవి. ఈ బాంబులు చేయుటలో నుద్దేశముగను ఇయల్పడలేదు. బ్రాడ్యేలో గురువారమునాడొకడు అల్లరివాడు దీనివొకదానిని బ్రాంకెండ్ పెట్టగా పెద్దచూత మోగిటా లోని వారందఱును భయంతోతులైరి. ఆపని చేసినవాడు చిక్కలేదు. అట్టి అల్లరులు జుగ్గుతుండ గురు శుక్రవారములు పోలీసు అఫీసులు పట్నంలో తిరుగుచుండిరి. పోలీసు లైసెన్సు లేకపోవుటచే యీ నేల టపాసులను తేవీరొ పిదప సంగతి తెలిసినది. శుక్రవారం నుచూచుదీయుల పండుగ ఆరొజునే హరిసుబ్బిడి వద్ద దుగ్గాదేవి యుల్లినము. అప్పుడు మోఫస్ ఖాను తోట పాట్టి ఒకటియు, మాటురోడు పాట్టి ఒకటియు రెండును స్వర్ణ తోనుండి రా డ్డిలుండుట చే అల్లరులు జరుగుమొడెడిది. అట్లే శుక్రవారం రాత్రి మర్రి డొంగిపులో బాంబు ప్రేలెను ఆపేల్చివాడెవరో చిక్కలేదు. ఈ కేసులన్నియు జి వాకెబహదూర్ భవానందచెట్టిగారు విచారణ జేయుచున్నార. నేండ్లు రెనగో పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

గౌ. బి. యన్. శర్మగారు

రాజ్యపరిషత్ కాన్వెన్షన్ సభ్యులగు గౌరవ నీయులు బి. యన్. శర్మగారు, శనివారమునాడు మద్రాసు జెనరలు పోస్టాఫీసును సందర్శించిరి వారివెంట దేహ్యుటి పోస్టు మాస్టరు జెనరలగు రావుబహదూరు కే. పి. సేనుగారును, రావుబహదూరు సి. శ్రీనివాస రావుగారును, వెల్లి. పోస్టాఫీసు వద్ద వెనెడెన్స్ పోస్టుమాస్టరు జి. యి డబ్లియు, క్వెక్ గారును వారి అసిస్టెంటు యజ్, యస్, వరదాచార్యగారును యెదుర్కొని సత్కరించిరి. గౌరవనీయ సభ్యునికి అన్ని శిక్షనులును మాపింపబడెను. పోస్టుసంఘసభ్యు లితలో నొక స్వాగతపత్ర మర్పింపగా దానికి తగినటుల కర్మగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. అంతట వారు తెలిగ్రాపుదేడియో ఆఫీసులను జూచి యింటికి మోటారులో వెల్లిరి.

ఒక విందు

సాయంత్రము మద్రాసు సర్కిల్ పోస్టు తెలిగ్రాపు ఆఫీసురులు గౌరవనీయులు రావుబహదూరు కర్మగారికి విందుజేసిరి. విందు పోస్టుమాస్టరు జెనరలు అఫీసు ప్రకటనను కాంపెండులో జయప్రదముగ జరిగెను. కర్మగారు తమ నప్పటికి సంజేత వాయుధ్యములతో సత్కరింప బడిరి. అ విందు స్థానమున రావుబహదూరు కే. పి. నేజ్, సి. శ్రీనివాసరావు మున్నగువారునువచ్చిరి. తచ్చిన వారందఱును గౌరవనీయులగు అతిథి గారికి దేలుపబడిరి. అంతట ఆటలు కొన్ని యూడబడెను. సన్మధక్షుడు సీతారాజ్ వచి, మేకులను తేల్లెను, పాములను నమిలి అందర ప్రశంసకు పాత్రయ్యెను.

అన్నియు నైపిడక గౌరవనీయులు కర్మగారు యివి యన్నియు యేర్పాటు జేసినవారికి తవ్యతకజ్జను తెల్పిరి. అంతటవారికి పుష్పగుచ్ఛ మొసంగబడెను. పితృవార్షధ్యమున చెలరేగవారు అచటినుండి వెడలిపోయిరి.

బ్రిటిషు గయానా రాయభారము

బ్రిటిషు గయానా నుండి యీ క్రింది తంతివార్త అపోసియేతెడు ప్రెసువారికి పంపబడెను.

రాయభారపు సభ్యులు 8 వారములు యీ ప్రదేశములందు పుట్టిన మొదటి 7 వ తేదీన దీమెరనుండి న్యాయాగ్రువకు ప్రయాణమైరి. బ్రిటిషు గయానా యందు లి భారతీయులు తమ కష్టనిష్ఠురములను రాయభార సభ్యులకు తెలియపరచిరి. గతర్నరు గారు భారతీయ సంఘముల వీ కి నింతోసగి గౌరవించిరి. రాయభారసభ్యులు 17 వ తేది న్యాయాగ్రువకుండి లండనుకు ప్రయాణ మయ్యెదరు.

భారతదేశ యర్హతాసాను

కర్ణాటక ప్రభుత్వము

శాస్త్రీగారి కొరకమాట

(నో విహాల్ సింగ్)

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశమును బ్రతిష్ఠా ప్రభుత్వము క్రిందనుండు నొక కాఖగ జూరుకు ప్రకటించెను. మాంటాగూగారు ఆయన నణచివేయ ప్రయత్నించినందులకై పదవ్రత బొందెను. ఈ సంగతిలు జరిగి కొంతకాలమైవది. కావున మన మిప్పుడు భారతదేశము, సామ్రాజ్యములలో, లేక కొందరనుంటుల కాచునువెల్లలో యెట్టి స్థానము నలంకరించుచున్నదో నెఱుగి విచారించవచ్చును. ఈ విచారణము యిప్పుడు ముఖ్యముగ నవసరము. ఏలననగా, గౌరవనీయులగు వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రీగారు సామ్రాజ్యపంచేతము వైసివెడలనున్నారు.

మన మిప్పుడు ప్రత్యుత్తర మియవలసిన ప్రశ్న ముఖ్యమైన దొకటిగలదు. కర్ణాటక ప్రభుత్వ శివ సహచరినివై నట్టి కుత్సితవాక్యముల బ్రతిష్ఠా ప్రభుత్వములను దిప్ప మిగిలిన ప్రపంచమున కిది తెలియవచ్చినదా యని తలంచి యూరక వదలుచుండెదా లేక యీ విషయమునకు ఆధారము లేదేన గలదా?

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతరాజ్యపరిధిగ నున్నపుడు మాటాడి ప్రకటించివచ్చును గునలను ప్రకటించివేసెను. ఆయాప్రామా మనమున నాటియుండ, భారతదేశము విషయమై ఆయన యభిప్రాయములకు మనము స్వాభావికముగ వ్యతిరేకముగ నుండుము. ఈ ప్రత్యేకవిషయములో, ఆయన యెట్టి పాడుపుమాటల మనకాతీయభావములకు భంగము గల్గించివి. ఆ కారణముచే ఆయన పలుకులను మనము మరింత యేవగించెదము.

అయితే కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశ స్థానమును సరిగవర్ణించెదా లేదా యను విషయము తేలవలసియున్నది.

కర్ణాటక ప్రభుత్వ భారతదేశస్థానమును గూర్చి సరిగనే న్యాయప్రకారము వర్ణించె నని తలంచువారలలో నే నొకడను. మాంటాగూప్రభుత్వ చట్టావళిని గల్గి మనము మనగృహమున మానులగతేము కొరక గల్గియుండె నని నేను నమ్మెదను. ఇంతిగాక ఆయన భారతచరిత్రనుండి ఆయాదగ్గము చేరువును బొందుటకు గా విం చిన ప్రయత్నములు తక్కువ యని యొనగు నే నీనివేయజాలను. యుద్ధసమయమునను పిదపను భారతదేశ స్థితి యభివృద్ధియగుటకు జేసినపనులనుగూడ నేను తిసివేయజాలను. సామ్రాజ్య సమావేశమునకును, జాతీయమితి సభకును, అంతర్జాతీయకాన్ఫరెన్సులకును భారతదేశమునకు ప్రవేశము గలదు. యూరోపు సంధిపుత్రిమైన భారతదేశము గూడ సంతకము జేయవలయునని చెప్పెను.

వైవిధ్యములలో భారతదేశము అధినివేశరాజ్యముల స్థానమును అనుభవించుచున్నదని చెప్పబడుచున్నటుల నాకు తెలియును. అయితే భారతప్రభుత్వము బ్రతిష్ఠాప్రభుత్వము క్రింది కాఖగానే యున్నది. కర్ణాటక ప్రభుత్వము, ఆయన భావనలే గల్గినవారును, అటుల గాదని వాదించెదరు. వారియభిప్రాయములు తప్పెను వాని నందఱును సమన్వయము జేయుకై వారికి గలదు.

అట్టిస్థితి న్యాయసమృత్తమైనదే యనుకొనుదు. అయితే బ్రతిష్ఠా సామ్రాజ్యములో నొకభాగము అంతర్వ్యవహారము లలో లోబడి యుండి, విదేశవ్యవహారములలో అధినివేశరాజ్యముల హక్కులను గల్గి అధికారమును గల్గియుండవచ్చునా యను ప్రశ్న యుద్ధయించుచున్నది. అటుల వీలులేదని నేనీ ప్రశ్నకు గట్టిక దైర్యముతో ప్రత్యుత్తర మియవలను. భారతప్రభుత్వము భారతాధికారముక్రింద లేనంత కాలము అది ఆ దేశములో గాని మరియొకచోటగాని ఒక దాని క్రింది ప్రభుత్వమని యే నా యభిప్రాయము. సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ సమావేశములలో ప్రభుత్వములకు చూత్రము ప్రాతినిధ్యముగలదు. అట్టితరీ మునకేంద్రప్రభుత్వమునందు మనకధికారము నామకంగాని నిజముగగాని తేనంతకాలము ఆ సమావేశములలో మన కిచ్చిన ప్రాతినిధ్యము మన యిష్టము వచ్చినటుల మనదేశమునకై యుండునని చెప్పట కాధార మెదియును లేదు.

భారతదేశమును తప్పుమాన్యున నభివృద్ధియగుటకు నిర్బంధించుటలో, అస్వాభావికమును, మిగుల నశాంతకరమునగు స్థానము భారతదేశమున కొనబడినది. ఇంటి నగము బానిసగ

నుండ, విదేశవ్యవహారములలో ప్రపంచములోని స్వతంత్రరాజ్యములతో సమానభాగ మియవలసింది. ఆసలు సరియైనమాన్యును నలంబించుచో ముందు స్వదేశములో స్వాతంత్ర్యాధికారము నియ్యవలయును. మిగిలినపనులు వానియంతట నవి యయ్యెడివి.

స్వదేశములో స్వాతంత్ర్యములేని దేశము స్వతంత్ర మను భవించు జాతిమధ్య నెట్టిప్రతిష్ఠను గల్గియుండజాలదు. విదేశ వ్యవహారములలో తమకు కావలసిన విషయముల భద్రపరచుకొనుమాన్యు ముండదు.

నావల భారతదేశములోగాక నితరదేశములలో నున్న వానికి ప్రపంచవ్యవహారములు కనిపెట్టుచున్న వానికి నేను తెప్ప నట్టి విషయములలో తప్పేమియు లేదని తెలియజాలదు ఎంతటి భారతీయుడైనను, ప్రపంచములో నేభాగమందుగాని తలయెత్తుకొని తిరుగజాలడు.

మేము కొంత మందిని అమెరికాలో (యూనైటెడ్ స్టేట్స్) భారతీయుల స్థితిని బాగుచేయుటకు ప్రయత్నించితిమి. అప్పుడు వారు, కెనడాదేశములు మన దేశమువారిని జూచునంత నీచముగ తాము చూచుట లేదని చెప్పిరి. ఆ యధినివేశరాజ్యము భారతీయులను బ్రతిష్ఠా పౌరులుగ గాని, మానవ మాతులుగగాని జూచుట లేదు.

శాస్త్రీగారును మరికొందఱును తామేదో కెనడాలో ను, అమెరికాలోను ఏర్పాటుల చేసితి మని ప్రకటించుకొనుచుండిరి. అయితే దక్షిణ ఆఫ్రికాలో మాత్రమే మియు జేయ లేదు. ఆ యేర్పాటు భారత సమస్య నంటి మాత్రమున్నది. భారతదేశమున వదిలి ఆరావ్యములలో నిలిచిపోయినవారిని సమానులగ జూడవలసినదిగా నాయేర్పాటులో కొరబడెను. తమకు విరోధులనడుమనున్న ఆకొలదిమందికైనను, ఆకాలమునకు సరిపోవు హక్కులను సంపాదించుటకు తగిన పనులను జేయుటకు, అధికారములను శాస్త్రీగారు ప్రోత్సహపరచ గల్గుదురేమో చూడవలసి యున్నది.

మనసామ్రాజ్య ప్రతినిధియొక్క వక్రత్వము అధినివేశ రాజ్యముల బద్ధుల జేయుననుకొనుము. ఆయనను పంపినందులకు భారతదేశము ఖచ్చిపెట్టుడబ్బునకు మంచిప్రతిఫలము వచ్చుననుకొనుము. అయితే ఆసలుపక్ష అటులనే యుండును భారతీయులు మన ప్రజలు సగము బానిసముగనను భరించియుండి వారు వలస పోవలెనన్న ఉత్తర అమెరికాలోను యితర చోట్లను ఆటంకములు గల్గుచుండవలసిందే నాయను ప్రశ్న మాత్రము మిగిలియున్నది.

సామ్రాజ్య, అంతర్జాతీయ సమావేశములలో భారతదేశ ప్రాతినిధ్యము వహించిన ఒక్కరికిని, ఆ ప్రశ్ననుగూర్చి మాటాడుటకు నైతికధైర్యము లేకపోయెను. భారతదేశమునకు విదేశ వ్యవహారములలో అధినివేశ రాజ్యస్థానమును, అంతర్వ్యవహారములలో బ్రతిష్ఠా ప్రభుత్వముక్రింది కాఖగను నుండునటుల జేయు విధానమున కిదియే నిదర్శనముగ నాకు గాన్పించుచున్నది.

ఈ ఒక్కవిషయములో అంతర్జాతీయసమావేశములలో భారత ప్రతినిధికిని నావాను ప్రతినిధికిని భేదముజూడుదు. సగము బానిసకును, స్వతంత్రదేశమునకును వ్యత్యాసము గాన్పించును. నావాను ప్రతినిధులు అంతర్జాతీయ సమస్యను చర్చాంతముగ జెచ్చుటకు ప్రయత్నముల గానింపకపోలేదు. అయితే వానికి భారతదేశమునుండి వచ్చినసగముబానిసలు బలము నీయలేదు. తమ దేశములోనే మగవాని వలె నిలువబడి స్వాతంత్ర్యమును గోరనట్టివానలకు నైతికధైర్యముండునని వాడతలంచు పెట్టు?

మనదేశములో మనము బానిసలుగ నుండినపుడు వలస పోయినవారను, అచట స్థావరము గల్గినవారును వర్తకముకై వెడలువారును, విదేశసంచారము జేయువారును జేయముగనుండ జాలని మనప్రజలు ఎంతయహంకారము గల్గినను త్వరగానో, అలస్యముగనో కనుగొందురు. స్వాతంత్ర్యసంరంభమును, సమాన గౌరవమును ముందు యిండియాలో గెలువవలయును. అప్పుడు భారతీయుల నితరదేశములలో స్వతంత్రముగ నుండగలుగుదురు.

అంతర్జాతీయ కార్యక సంఘాధికారులు మన కొనంగిన సత్కారమునుబట్టిమాడ ప్రపంచములో మనకెట్టి గౌరవము గలదో తెలియగలదు. ఆసంఘములో ప్రాతినిధ్యపు హక్కును యిండియాకు దానియధికారులు యాయకపోగా భారతీయులకు సర్ విల్లియం మేయరుగారిట్లు చెప్పిరి. “దబ్బునిచ్చుపని వచ్చినపుడు భారతదేశము మొదటితరగతిదేశము. కాని అధికాము హక్కులు పంపకొనుటవచ్చినపుడు భారతదేశముమాటయేలేదు.”

ప్రపంచమునకు భారతదేశమన్న పాడియావనిమాత్రమభిప్రాయము. ఆ పాడియావును తోకకు మరియొక తోకను కట్టినచో నెవ్వరను గౌరవింపజాలరు.

మనదేశములో సరాధీనతను తొలగింపకుండ భారతదేశమును నైతికదృష్ట్యాను ముల జూడ దానియొక్క ప్రాముఖ్యమునందలి హక్కులను గాన్పించుచున్నది. మానవజాతిలో మనము అంత్యజాలము కాదనిమాత్రము భావమును గలుగజేయుచున్నది. అందువలన మనలో గొందఱు అంతర్జాతీయవ్యవహారములలో పనిగల్గి అప్పుడప్పుడు ఒక్కొక్క అధికారమును విడిచేయుటకు వీలుకానిదాని నిచ్చిజేయుచుందురు. అవ్యక్తి, వైగంధీరమునకు పన్ను జెల్లించు వాత డీయవలసియుండును. ఆతనిదివలకే పన్ను ఎక్కువ వైబడి బాధనొందుచుండెను.

ఏ అంత్యజాతీయదేశము యేమి జరుగుచున్నదో తెలిసికొనక కండ్లముసిగొని తనస్థితిని బాగుపరచుకొనలేదు. మనదేశములో మనము అంత్యజాలము గాకుండ నుండువరకును సామ్రాజ్య అంతర్జాతీయ సమావేశములలో నుపన్యసించిన గాని యేదో ఒకరాష్ట్రమునకు సామ్రాజ్యపంచేతముమీద వెడలిన గాని మనకు స్వతంత్రదేశీయులకుండుగౌరవ ముండదని మనము త్వరలో గనుగొనగలము. స్వతంత్రదేశీయులకు గల గౌరవమే మంచినది నా యభిప్రాయము.

నేను చాలవత్సరములక్రింద కెనడాకు వెళ్లినపుడు నన్ను సాకి చెడగొట్టుటకు ప్రయత్నము చేయబడెను. నా దేశీయులు నాచుట్టును నీచులుగ జూడడంచుండ నేను తలయెత్తుకొనుట యెట్లు?

ఏ కృత్తికిగాని ప్రపంచములో నితరదేశములలో నుండు గౌరవము, వాని దేశమునకు ప్రపంచ మొసంగు స్థానమును బట్టి యుండును. దానిని నమ్మి మాయలో బడబోకుడు. మనము మనదేశములో సరాధీనులమై యున్నంత కాలము, మన వ్యవహారములను మనము ఒక్కపెట్టుకొనజాలమని అధికారులు తలంచునంతకాలము, ఏరాష్ట్రములలో గాని దేశములోగాని, ఒక్క శాస్త్రీగారే గాదు అట్టివారు అనేకులు ఉపన్యసించినను యాత్రలు చేసినను ఏమియును లాభముండదు. కావున మనము ముందు చేయవలసినది మన కిచ్చిన యాసాభావికవహాన్నతిని, చిన్నపిల్లదేతికిచ్చిన బాహ్యుత్సాహాసించి ప్రోత్సహించి, మన దేశములో మనము యజమానులము గావలయును.

నెల్లూరు పి|| డి|| ము|| కోర్పులో

1921 సెం|| స్కాల్లు నె 955 రుస. వాది అయిన నృమృసుసాహెబు ప్రతివా అయిన గౌను దేగు సాహెబుమీద రు. 138-14-0 లకు దావా తెచ్చినాడు. ప్రతివానికి ఎన్నిపర్యాయములు నోటీసులు పోయినను జారీకాలేదు. ఇస్తిహారు నోటీసు కూడా పంపబడినది. సదరుదావా యీనెల 24 తేదికి వాయిదా వేయబడియున్నది. ప్రతివాది సదరు తేదికి నెల్లూరుకోర్టులో హాజరు కావలెను.

నెల్లూరు } బెల్లంకొండ వరదాచార్యులు.
10-4-1922 } (38) స్థిరము.

జూడలేదు

మా తరపున బట్టలు అమ్ముటకు యేజంటుగా నుండే వలీరాం జేట్టల్ అను నతిమూల్య బట్టల అమ్మకం తా|| సొమ్మ పట్టుకొని రాజమండ్రి (నుండి) పారిపోయినాడు. ఇదివరలో జరిగించిన అమ్మకముకు యివ్వవలసినసొమ్ము అందరును మాకే మనెనూర్దయగా పంపవలెను. అతనికి యిచ్చిన యెడల అంగీకరించుము ముందు అతనితో న్యవహరించిన యెడల వారి స్వంతపూచీమీదనే అట్లు చేయవలెను. మాకు యెంతమాత్రమున్ను పూచీ లేదని అందరికిని తెలియపరుచుచున్నాము. అతడు అగుపడినయెడల మాకు తెలియపరచినచో బహుమతీ యివ్వబడును.

హసారాంబదర్సు, కాకినాడ.

వంగరాష్ట్రీయ మహాసభ

అధ్యక్షులగు కనంతాదేవిగారు 400 మంది ప్రతినిధులతో ప్రత్యేక స్టేషనునందు కలకత్తానుండి చిట్టాంగునకు వచ్చెను. వీరులలో ఎట్టికట్టము చేయకూడదని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించినట్లు ప్రకటించియుండిరి. అంతచే వీరిని గౌరవించుటకు పోలీసులను గుంపుచేయున్నను ఎట్టికట్టము చేయబడలేదు.

వసంతాదేవిగారి అధ్యక్షకోసన్యాసము

వంగరాష్ట్రీయ మహాసభ చిట్టాంగునకు 15వ తేది మధ్యాహ్నము సమావేశమయ్యెను. వాతావు 5000 మంది ప్రతినిధులు సభకు వచ్చియుండిరి. అత్యుత్సాహముతో తేజవంతు చిత్తరంజన దాశుగారి సమీపమున నసంతాదేవిగారు ఆగ్రా సవాధిపురాలోగ్గి ఎన్నుకొనబడెను.

వసంతాదేవి ఇట్లు చెప్పెను:—అసహాయవాదులు కేవలము రాజకీయవాదులు మాత్రమే కొరకులేదు. భారత జాతీయ తీవ్రము భారతీయులు అపూర్వ ప్రతిభను అనుగుణ్యముగ నుండునట్లు చేయుటకై ప్రయత్నించుచున్నార. ఈ ప్రయత్నమునకు మనము తప్పకాతి తోడ్కొనవచ్చును. ఏది ఎట్లున్నను స్వాతంత్ర్యము మన జన్మస్వత్వము కదా!

రాజుము

రాజులు సందేశము సర్వస్వ వ్యాపించునట్లు చేయుట అసహాయవాదుల ముఖ్యధర్మము. ప్రాజాసామ్యమునందు తగు ప్రబోధము తెలుగుటకై తగుకృషి సలుపవలెను. ప్రాచీనగా మన జీవనము వైక కార్మిక సంఘములు మున్నగు వాటిని పునఃసృష్టించ వలెను.

శాసనసభల ప్రవేశించుట

యూనియను సంఘములు, లోకసభలు, జిల్లాశాసన మండలిపాలిటీలు, అసస మైసంగ్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుల ఎన్నికలందు అసహాయవాదులు పోటీచేయునలయును. మన హక్కులు యీ సభలవారా ప్రాప్తించుటకు ప్రయత్నించెదము. అట్టిసభ్యులకు వీలులేని యెడల అన్ని విషయముల ను సభ్యత్వము వారి నెదరించుచునే పనియు సాగుతుండునట్లు చేయువలెను. ఈ విషయము గురించి రాజోపు దేశీయమహాసభ సమావేశము కంతు తగు చర్య జరుగునని నమ్ముచున్నాను.

మద్యపాననిరోధము

అస్పృశ్యత మద్యపానము యీరెండు పాపములు అంతెంచెందలెను. మద్యపానము తగ్గుటచే ప్రభుత్వవారములకును, ఖర్చులకును భవములేక ప్రభుత్వమువారు ఇబ్బందిపడెదరు. సాల్విజేషనులకు సంధికుదురుట అవసరమని వాడుచు ప్రకటించెదరు.

ఈసంవత్సరము జరిగిన మతభావములగల వంగరాష్ట్రీయ సంఘ అసహాయవాదులకు గుటుక్కుము విశేషమైంది. దేశీయులందఱు క్రైస్తవ్యరామిత్య సూత్రపు ప్రాముఖ్యతను గమనించిరి. ఈ ప్రభుత్వమువారు స్వచ్ఛంద సేవకసంఘములు రాజ్యసోహపూరితమైనవని కాసిందిరి. ఈ ఉత్తేజపుకు రద్దుచేసి వంగీయుల అస్పృశ్యతను సాదించుటకై అసహాయవాదులు సహాయవాదులు గూడ కలసి పనిచేయుట అవసరము.

పాల్గొనిన వివాదములు.

గౌరవాన్ని, ఏప్రిల్ 18:— ప్రాజామిక వివాదముల పరిష్కారము కొరకమిటీని నియమించుట ముక్తముగ నుండువా యని వివాదించి 15 స్టాన్లీ కిమగారి అధ్యక్షతనంద నియమించిరి. కమిటీవారు తమ నివేదికను జూలైము ప్రభుత్వము వారికి పంపిరి. ప్రాజామిక వివాదములకు ముందే వెల్లూ ఏదగు నో గారు ప్రభుత్వము చాలదూరము చర్చించి, వివాదములను గురించి విచారించుట కిట్టి కమిటీని నియమించుట ముక్తముగ నుండునని వారు సూచించుచున్నాను. అవిచారణకమిటీ అధ్యక్షుడు కాల్కికావ్యాయమునకు వెన్నుకొనబడవలెను. (అ) పురతరాధి కారుల పక్షమున వారి ప్రతినిధులు ముగ్గురు. (బి) కార్మికుల ప్రతినిధులు ముగ్గురు. (ఈ) పక్షకర్మాధికారులు ప్రభుత్వమువారికి ననుకూలముగా వైచి నకు సామాన్యపాఠాలలోనుండి ముగ్గురు ప్రతినిధులను నియమించవలెను. ఏపక్షమువారు కొరకమిటీని నియమించునందును నియమించవలెను. శాంతిక్రమములకు, ప్రత్యేక పరిపాలన కిభ్యంతరములు కలుగునెడల, ఇరుపక్షములలో నెవ్వరు గోరకున్నను, ప్రభుత్వమువారి కిట్టి కమిటీని నియమించవచ్చును. అవసర సుదృఢములలో తప్పనిమిగిలినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రాజామిక వివాదములతో సోకక కలుగజేసి కొరకు నుట ఆర్థుత్వముగ్గురు అని నివేదికయును గలదు.

గుంటూరు నిర్బంధములు

(యంగుయిండియా)

గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రేట్ ప్రభుత్వముయొడ సత్యజి గల సేవకునివలె గాన్పించుచున్నాడు. ఆయన నైతిక, మానసిక భావములలో కొంతవిశేషముగలను. అలాచనభాగములేదని యాచనచును. అందుచేతనే, ఆయన, కోర్టులో కద్దటలోపేని ధరించుట, కోర్టువారియొడ తక్కువభావమును సూచించునని, ఒకసేతుగా బాగుగ విశదపరచెను. మార్చి 28 వ తేదీని యిట్టికట్టపనిని, కోర్టులో కద్దటలోపే ధరించుటను, తేదీనందులకే 10 నో యు ని ది తై దు ముగ్గురకు విధించెను. మే జిస్ట్రేట్టు అచ్చుపైని టాపీలను తీసివేయక అగృహధమునకు బుద్ధి పూర్వకముగ సంగీకరించిన అన్నేహితులకు మా అభివందనములు. మేజిస్ట్రేట్టును నిరోధించుట, న్యాయ తరస్కారముని యెవ్వరును తలంచరాదు. కావున అది కష్టకాసన తిస్కాముక్రిందగాని, సమిష్టి కాసనోల్లంఘనముక్రిందగాని గానేరదు. ఇట్టివిషయములలో వెట్టి యనుమానము లేకుండ ప్రతిస్పృక్తియను తన మానమును సులక్షించుటకు స్వాతంత్ర్యమును శ్రమియున్నాడు.

క్రిందటి పత్రికలో మేము గుంటూరు నుండి వచ్చిన యొక నివేదికను ప్రచురించితిమి. ముగ్గురు సభ్యులు నిర్బంధించబడించుటకు, నాతి జాతీయోద్యమభిక్షిని ముగ్గురికినల ప్రార్థన అభివందింపగా ఆయనకు జిల్లా మేజిస్ట్రేట్టు బర్మాన్ అని నలులు అందు డెలుపబడెను. ఇట్టి సంగతులు, ప్రభుత్వము యొక్క వత్తము క్రైస్తవ్యముగా గల ప్రతిరోధము లోను జరుగుచుండును. జరిగెను. వానిని మనము లక్ష్యము పెట్టక యథేచ్ఛ నుండుటకు వీలు లేదు. ఇవి క్వల్చు నిషయములే. అయితే వానిని యెత్తుక జేయవచ్చును. నిగారణ నాదులను మృగములకు వలె వెంటబడివేటాడినను, అది ప్రత్యేక విషయమని తలంచరాదు. మనము అందులకుగూడ కనుకొందవలయును. భగవంతుడు మనలను యెంతయో త్యాగము జేయవలసిందిగ కొరకును, అందులకు మనము సంసిద్ధులుగ నుండవలయును గాని యేమైనా మనకు తగ్గనాడదు. ఇప్పుడు మనము జిహ్వాద్యమగు, గాంధీ మహాత్ముని, పూజ్యుడగు మహానాథుని యాద గ్యము చేయు ను సరింపవలయును. ఆయనకు ఆటంకం వత్తురముల నిర్బంధము యెంతయో స్పష్టమైన త్యాగము. అట్టిసిద్ధిలో మనము భారతజాతీయ ప్రతిస్థాపనమునకై కష్ట అసంసల ననుస్థించునపుడు అట్టి మహాత్మాగ్యమును జేయునపుడు మనము కొరస్థంధముకద్దకు కొంతోబడినను అక్షేపింతుట కెవరూ భగవంతుని మార్గములు చెడ్డవిగావు. కావున మనము యీసంరంభములో మనవిరోధులను శత్రువులుగా గాక మనలను మేలిమి బంగారవంటి జనులుగ మార్చుటకు, భగవంతుడు వాడెను వెలియకుండ కైకొనిన సాధనములుగ గ్రహింపవలయును. జీవితమే కష్టత్య మార్గము. భారతదేశము పనిజేయవలసిన జీవితము అదేజీమనకు కనినది గలదు.

బంగోలు

మాపునమున, బైగాగివల మొకటి లదు. అందు కాళప్రావ్యాణమధిగల గృహములు మూడుశాలుగు గలవు. అంతోక గృహములందున్న కృష్ణయ్య, అల్లుడుకు కంకర్ అను 23,80 నల్లములు గురువారు, తనభార్యను పంపవని యాచన, మారు యేకాగియవంసనో ప.ప.తొలప, 19.14 నల్లములుగల నివాసాధికుడు యూనిని సతీతిలకమును, పడుగుల చెడ్డకత్తి తో ఈశుల 10 వ తైద ఉదయం 9 గంటలకు కొన్ని అరయవములయందు సాడిచి హస్తములు నలుకగా, తిత్తుణు పే ప్రాణములు విడిచెను. ప్రాణముపోవునేమోయనిపి నుకుమార్తె యొద్దకు, జనరీజుకులును, సోదరీమణులును, కక్షింప జడ్డుము వెళ్లగా, విశేషముగ కత్తిదెబ్బలు, శిశువుజేసను, దేహము పైను, తగులుటయేకాక, అందు మరణించిన బాలికసోదరికి హస్తము మణికట్టువగు తేగిది. గాయములు తగిలినవి. ఈ సలుగుకు ప్రకృత్యము మునిసిపల్ వైద్యశాలయందున్నాడు. నేటి హకు అందెవ్వరికి ప్రాణపానములేదు. అప్పువకేమన ఈ గాయములుపొందిన సోదరుడు ఒకడుమృతము గలను. ఈ చిత్రవధ గానించి వర్తెత్తి తనప్రాణములు తోగట్టుకొనుటకు రయలు బండికద్దకు వెళ్లి కుడుకు విధలనునొరగడై శతకరుడు ప్రత్తి తము చెఱసాలయందున్నాడు. వాళ్లకు కాళణములు బాగుగ వెలియలేదు. (స్వకీయ విశేషము)

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 17-వ సోమవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గల 24 గంటలలో	అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత గల 24 గంటలలో	గరిష్ఠ వర్షము	వీచే 1-వ వేగము	వీచే 1 తేది నుండి కామావాసము వరకు
విజ్ఞోరియా సాహిబ్
బొంబే	89.0	77.9	0.12	0.07	0.62
సింధు ద్వీపము
దేవుండు ద్వీపము	89.2	81.0	...	0	0.07
సాగరు ద్వీపము	91.8	79.7	...	0.98	0.51
గోపాలపురి	89.5	78.4	...	0	0.87
కోరాపుట్	97.2	69.8	...	0.12	0.60
విశాఖపట్నము	96.7	79.5	...	0	0.85
కాకినాడ	98.0	75.9	...	0	0.23
మచిలీపట్నము	95.8	78.2	...	0	0.26
గుంటూరు	101.4	76.7	...	0	0.30
నెల్లూరు	97.8	77.3	...	0	0.15
మద్రాసు	93.4	77.7	...	0	0.29
కడపూరు	91.4	78.1	...	0	0.31
శాశిపట్నము	90.8	78.5	...	1.62	0.23
పాంబల్	89.0	78.8	...	0.98	1.19
ట్రీకోమల్	91.2	76.1	...	1.52	...
కోళంబ్	88.7	76.1	0.01	3.98	4.86
తిరువేంద్రము	86.8	76.6	0.28	2.42	2.01
కొచ్చిన్	80.7	78.8	1.26	2.19	2.32
కాలికట్టు	92.2	77.9	0.81	0.81	1.31
మంగళూరు	98.7	82.1	...	0.56	0.52
మెర్కార	87.5	65.0	...	0	1.15
కార్వార్
లత్తిగిరి	90.4	81.7	...	0.02	...
బొంబాయి	91.4	81.2	...	0	0
హైదరాబాద్	101.8	77.1	...	0.26	0.62
రైహాను	102.8	79.3	...	0.54	0.44
అంతర్భూరు	100.8	78.1	...	0	0.16
కర్నూలు	103.5	76.7	...	0	0.38
కడప	104.8	80.4	...	0	0.14
హస్సాన్	96.6	68.9	...	0	0.90
దెంగునూరు	98.9	68.4	...	0	0.89
కొడవకులూర్	88.7	55.1	0.18	1.06	2.45
ఉడకమండల్	74.7	54.9	...	0.05	1.13
కొంకణిపూరు	96.6	57.6	...	0	0.75
యెల్లూరు	58.8	97.4	...	0	0.37
నెలము	99.4	27.6	...	0.10	0.34
తిరుమనాపల్లి	100.7	17.7	...	0.16	6.40
పరుక్కోటై	79.6	57.6	...	0.28	1.65
మథుర	79.5	77.6	...	0.06	1.01
తిన్ని త్యే	0.20	8.84	1.39

సర్కారులు:— నుబ్బు లొకమాదిరి గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమి 2 డిగ్రీలు హెచ్చెను.
దక్కను:— నుబ్బు లొకమాదిరిగలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ వేడిమి 1½ డిగ్రీలు హెచ్చెను. కర్నూలు కద్ద పగలవేడిమి 105 డిగ్రీలుగలదు.
కర్ణాటకము:— నుబ్బులొకమాదిరిగలవు. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమి 1½ డిగ్రీలు హెచ్చెను.
దక్షిణము:— నుబ్బులొకమాదిరిగలవు. ఆర్ద్రత సాధారణముగ నున్నది. మధుగూడమూత్ర చుక్కయుగనున్నది వేడిమి 1½ డిగ్రీలు హెచ్చెను. తిరువల్లీయును 20 సెంటు కన్నము గలదియెను.
పశ్చిమతీరము:— నుబ్బు అధికముగ గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. కన్నము గురిసిన ప్రదేశములలో వేడిమి తక్కువ. ఉరుములు వర్షము దాదాపు అంతటను గలవు. కొచ్చిను నందు. 1. 28, కాలికట్టు 31 సెంటు తిరువెంద్రము 28 సెంటుకన్నము గలదు.
మైసూరు, కూర్న:— నుబ్బు లొకమాదిరిగలవు. ఆర్ద్రత సాధారణముగ నుండెను. వేడిమి 2 డిగ్రీలు హెచ్చెను.
అస్సటచ్చుట కర్నమును గురియుచునే యుండును.
ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆరోగ్యభాగ్యము

ఆహారమువలననే గాని ఔషధమువలన లభింపదు

నిమ్మపండ్లు నమ్మకముగ గొప్ప ఔషధము

రెడ్డి మాలేటూగారు ఆరోగ్యమును గూర్చి "మందులేకుండ ఆరోగ్యమును బడయుట" అను నొక గ్రంథమును ఆంగ్ల భాషలో వ్రాసిరి. "నేచరల్ వే ఏమియ్యి ఆఫ్ హెల్త్ విత్ ఫ్రుట్స్ మెడిసిన్" అనునదియే ఆంగ్లగ్రంథము పేరు. అది నాలుగుకూర్పుల చుట్టవేయబడి అమ్మివేయబడెను. ఇపుడైదవ కూర్పు గ్రంథము లమ్మక నగుచున్నది. గ్రంథము వెల 1 పిల్లంగు నికరము. వలయువారు వాట్సుఅండు కోలండును అని వ్రాయవలెను. ఈ మాలేటూగారికి 60 ఏండ్లు నిండినవి. ఇతడు 10 ఏండ్ల క్రితమువరకు చాల వ్యాధిక్రమముగా నుండెను.

1915 లో మద్యపు జ్వరముతో గూడిన విషజ్వరము తగులుటచే నితడుచనిపోవుననియే వైద్యులందఱును నిశ్చయించిరి గాని ప్రకృతి చికిత్స విధానము ననుసరించుటవలన నతడు మృత్యువుతో గోరాడి బ్రతుక గలిగెను. గాని ఆ వ్యాధికిలన కారకములను దెలిపివేయెను. అట్టివాడు ప్రపంచమంతయు కాలిపడకును తిరిగివచ్చుటకు నిశ్చయించి 1921 ఆక్టోబరు నెలఖరస లండనునుండి బయలుదేరెను. మార్చి నెలఖరకు 5 నెలలలో 1000 మైళ్లునడచెను. రామానుజుని గోజుకు ఒక ఆమడ (8 మైళ్లు) వరకు నడచెను. "నాకంటే చిన్నవారు ఎందరో పనిమాని మూల కూర్చుండ దగిన కాలము వచ్చినదని 50 ఏండ్లు నిండక ముందే తిలంచుచుండ నేను 60 ఏండ్ల ప్రాయమున భూప్రదక్షిణమునకు గడంగుటకు ప్రకృతి చికిత్సాసహాయమే నాకు సహాయకము. ఆరెండ్లక్రితము మరణోన్ముఖుడనైన నే నీ చికిత్స వలన సంపూర్ణారోగ్యమును బలమును బడసి యాగొప్ప ప్రయత్నమును ప్రారంభించితిని" అని అతడు చెప్పెను.

ప్రకృతిచికిత్స

"ప్రకృతి చికిత్స అనగా ఔషధము పుచ్చుకొనకుండ మితాహారాది నియమములవలననే రోగమును కుదుర్చుకొనుట" అని అతడు చెప్పెను. "ఆహారమే శ్రేష్ఠమగు ఔషధము. అదియే ఆరోగ్యమును బలమును యిచ్చునది. దీనిని నేను స్వానుభవము వలన చెప్పుచున్నాను. నాపద్ధతి ననుసరించినవారు వేలకొలదిగ నావలనే వృద్ధాప్యమునగూడ సంపూర్ణ బలారోగ్యములను కలిగియున్నారు. ఆహార విషయమున జివ్యాచార్యమును కొంత నిరోధించగలిగిన చోమందులతో పనియేయుండదు. ప్రకృతి నియమములను తెలిసియో తెలియకయో అతిక్రమించుటవలన వ్యాధికలుగును. మరల వాని ననుసరింప నారంభించినచో త్వరలోనే ఆరోగ్యము కలుగును." అని యితడు తెలిపెను.

గోధుమరొట్టె

"అనగా బాకరీలలో చేయబడు (వైడ్) యుగరొట్టె. ఈ రొట్టెలు పాశ్చాత్యులకు ప్రధానాహారము. మిక్కిలి గట్టిగానుండు "కోర్నస్-హోలు మీలువైడు" అను రొట్టెను తినిన విశేషము బాగుగా నటనని వారు నమ్మి దానిని తినుచుండురు. మామూలు రొట్టెకంటే దీనివెల చాల పెద్దది గాని దీనిని తినుట వలన వారు తలచిన గుణము క, న బడినను ఉదరము నందు చాల నేడిమి కలుగును అది అసహజము. అందు ముఖ్యముగా పిల్లలకును, దుర్బలస్థితిలో నున్నవారికిని యాహారముమీలువైడు చాలయిబ్బందిని కలిగించును. నేను దైర్ఘ్యము వైడును చాలకాలమునుండి పరిక్షించితిని అది చాలమంచిదిగాన దానినే తినుచున్నాను. ఆరొట్టెముక్కలను కొన్నిటిని, కొద్దిగా బాదంగింజలను, ఎండుద్రాక్షపండ్లను మొత్తము 5 అవున్సులకు మించకుండ తిందును. ఒక గిన్నెకు టీని త్రాగుచును. నాకొక దినమునకీ ఆహారమే చాలును. ఈ ఆహారముతోనే యాముసలితనమున దినమునకు 8 మైళ్ళు నులభముగ నడవగలుగుచున్నాను" అని మాలేటూగారు నుడిచిరి.

మాంసము-టీ

మాంసమును తినుట టీని త్రాగుట కూడదని కొందరి మతము. కాలమానస్థితిబట్టి కొన్ని దేశములవారికిని హాని కరములేగాని సీతలదేశములవారు మాంసమును మితిముగా తినవచ్చును. ఎస్క్విమో జాతివారు చేప మొదలను తినుటమాని అరణ్యపండ్లవలన బ్రతుకవలెనన ఎట్లు సాధ్యమగునో అటులనే తేలికగా శ్రేష్ఠమగు టీనిగూడ మితిముగా త్రాగవచ్చును.

మద్యము

మద్యమును మౌలికము పూర్తిగా బహిష్కరింపవలెను. కాకముల పండ్లరసములే మనకు ఔషధమును ఆహారమునగును.

మనము అతి విస్తారముగను, ఎక్కువ సార్లును, కలలుపుచు తినుచుండుము. భోజన సమయమునందే పానీయములను గూడ త్రాగుచుండుము. భోజన సమయమున పానీయము వ్రాగుట వలననే చాలవరకు వ్యాధులు కలుగును. మోటారుబండి ఆగి పోయి నపుడు డ్రైవర్ వానికి మరల తాళముత్తిప్పించలనము కలిగించును గాని అందుల కొకరి వ్యాశ్రయంపడు. మనుష్యుడు శరీర మందస్వస్థత కలుగగానే యితరుల (వైద్యుల) సహాయము కోరును. అది అనుచితము అనవసరము.

నారింజపండ్లు - నిమ్మపండ్లు

ఒకరికి గొప్పవ్యాధి కలిగినది. అతడు బ్రతుకడని అందఱును నిశ్చయించిరి. వానికి నారింజపండ్లు తినవలెనను కొరిక కలిగెను. ఎటులను బ్రతుకడు గాన వానికోరిక తీర్చుడని వైద్యుడు చెప్పగా ఆపండ్లను తెచ్చియిచ్చిరి. రెండురోజులలో 36 పండ్ల రసమును అతడు త్రాగెను అతడు మృత్యువును జయించెను. ఇది జరిగి 15 ఏండ్లయినది. 40 ఏండ్ల నుండి క్యాన్సర్ వ్యాధి వలన చాలబాధ పడుచున్న యొక శ్రీ రోజుకు మూడు నిమ్మ పండ్లరసము చొప్పున నాలుగురోజులు తినుసరికి ఆవ్యాధి కేమించినది. ఆమె యిపు డారోగ్య పంతురాలుగా నున్నది. ఇంకొక శ్రీ మేహవాతముచే ఎడెండ్లనుండి కాలం చేతులను కడల్చుటక కార్ల నొప్పలతో బాధపడుచుండెను. 5 వారములు రోజుకు మూడు నిమ్మపండ్ల రసము చొప్పున నుపయోగింపగా ఆమెకు కీళ్లపట్టు వదలిపోయినది. ఒక యువకుడు రక్తమూలము (బ్లడుప్రెస్సరు)వలన 5 ఏండ్లనుండి చాల బాధ పడుచుండెను. ఒక వారమురోజులు నిమ్మరసమును లోనికి పిచి కారీవ్యారా (ఇంజెక్షన్సు) ఎక్కించుటవలన నావ్యాధి పూర్తిగా తొలగిపోయినది. ఇ.కొకనికి గూడ నా వ్యాధియే కనుపడగా వెంటనే శస్త్రమును చేయించుకొనుచునీ వైద్యుడు చెప్పెను. అతడు 4 రోజులు నిమ్మరసమును త్రాగుటతో వ్యాధి కుదిరిపోయినది. మూలవ్యాధికి నిమ్మరసము అమూల్యవధుమని ఖండితముగ చెప్పగలను. శస్త్రమే పనిలేదు నాలుగణాలతో నయమగును. ఆశేవడలకొనిన పసిడిడ్ల సెందరినో (గాస్ట్రి టిసు) అను వ్యాధినుండి నిమ్మరసము బ్రతికించినది. కొన్ని గంటలలో ఆ టిడ్లలకు గుణము కనబడుట నేను స్వయముగా చూచితిని. వాపులను కురుపులను నిమ్మరస మవలీలగా కుదుర్చును. అతి మాత్రవ్యాధి గలవారికి నిమ్మరసము మంచి పని చేయును. ఇస్ట్రోయంజాజ్వరమున కీది సంతపినియే. మలబద్ధముచే బాధపడువారు పెద్దచంచాడు నిమ్మరసమును త్రాగినచో సరిగా విశేషమగును. ఎక్కుడచూచినను ఎల్లవారును మలబద్ధమనియే మొరవైట్టుచుండురు. దానికి నిమ్మరసమే దివ్యౌషధము. కాల ప్రకృతి సరిగా జరిగిన ఆరోగ్యము కలుగును.

మనము ప్రకృతిని నమ్మిచో యిట్టి అద్భుత కార్యములను ప్రకృతిచేయుచుండును. ఆహారము సాత్వికముగా నుండవలెను. అదియే నా ముఖ్యమగు బోధనము. సూర్యతేజము మనకు ప్రాణశక్తినిచ్చుచున్నది. మనము భుజించిన ఆహారమును జీర్ణము చేయుచున్నది. అట్టి అమూల్యశక్తిని మనము గ్రహింపక కష్టముల పాలగుచున్నామని మాలేటూగారు పాపులకు వైస్సు పిప్పింగు పత్రికకు వ్రాసిరి.-(హిందూ).

నోటీసు

బంగోలు డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఆసలు నెం. 630/1921

తాతా వరదరాజం వల్లెరాలు, వారులు. కారులెట్టి కేవల్య, ప్రతివాది. ఈ ప్రతివాది 1వ వాది తాతా వరదరాజం 2. ఆ లక్ష్మయ్య, 3. ఆ. పద్మనాభయ్య, 4. ఆ. కోటేశ్వరయ్య, అను వారులు తండ్రి లేటు తాతా వెంకటస్వామి పేరను 5. వాది పేర్ల చెంచయ్య పేరను 8-11-1917 తేదీన యీ ప్రతివాది వ్రాసియిచ్చిన ప్రాంసరినోటునుబట్టి యీ నెంబరున 8-11-1920 తేదీన దాఖల్ కాగిన దావా యిదివరలో అనేక పర్యాయములు కంఠంపెట్టు తాలూకా గార్ల గ్రామమునకు దావా నోటీసులున్ను, యిస్తిహార్లున్ను, పంపబడినను ప్రతివాది చూచుకొని యుండలేదు. ప్రతివాది హాజరున్ను కాలేదు. తే 21-4-1922 ప్రతివాది హాజరు అగుటకు కడపటి వాయిదాకోర్టువారు నిర్ణయించినారని యిండు మూలముగా ప్రకటన చేయడ నయినది.

బంగోలు. } గురుగింట్టి పున్నయ్య. వాడుల ప్లెడరు.

లేటు వేయల్లనంపుము

ఏ లూ రు

13.4.22 తేదీని యేలూరు లేటు వేయల్ల సంఘమువ్రంద ఒక బహిరంగసభ జరుపబడినది. సదరుసభలో యీక్రింది తీర్మాములు కావించినారు. బులును నగసింహంగారు అగ్రాసాధిపతి.

1. ఏ. నిరుడు వేసంగిలో నీటి యిబ్బందికలిగి ప్రజలు అనేకవిధముల బాధపడినను మునిసిపల్ వారు యీ సం॥ రం వైననుతగుజాగ్రత్త పుచ్చుకొని పట్టణమునకు కావలసిన నీటివన తులను పుష్కలముగా చేయలేకపోయినందుకు యీ సంఘము వారు చింతిల్లుచున్నారు.

2. వెంటనే మ్యునిసిపల్ వారు తమ్మిలేటి నల్లసీటిని కొలాయి చెరువుకు సప్లయ ఆయ్యె యేర్పాటులు చేయించి ప్రజల బాధలను తొలగించగలందులకు యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

3. ప్రస్తుతము వుదయము 6 గంటలు మొదలు 9 గంటల వరకు కొలాయిలు పనిచేయుచున్నవి. వాటిని 6 మొదలు 10 గంటలవరకు పనిచేయునట్లు యేర్పాటు కావించవలెనని యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

4. కాల్యలు కట్టక పూర్వము గజపల్లివారి చెరువు మొదలయిన చెరువులలో నీరు పెట్టినందుకు యీ సభవారు చింతిల్లుచున్నారు.

5. ప్రతి మంగళవారము అన్ని గ్రామములనుండి విస్తారము బళ్లు వచ్చుచున్నందున మనుష్యులకు, పశువులకు పీలకలుగు నట్లు బండ్లు దిగే ప్రదేశములందు ఉదయం 6 గంటలు మొదలు సాయంత్రం 5 గంటలవరకు కొలాయిలు తీసి వుంచవలసినదిగా తగు యేర్పాటు చేయగలందులకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

6. మ్యునిసిపాలిటీ నపుకర షీటులను తారుమారు చేసి డబ్బులేనట్టి ప్రస్తుతసమయముందు మ్యునిసిపాలిటీకి యెక్కుడు ధనవ్యయమును కలుగ చేసినందుకు యీ సంఘమువారు చింతిల్లుచు అట్టి ధనవ్యయమును తగ్గించి ప్రజలకు సగుహాయు చేయవలెనని యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

7. పత్రికాధిపతులను అన్ని సభలకు రావడముకు గత ర్న మెంటువారు మొదలగువారు అంగీకరించుచున్న అంశము లో 8 తేదీని హితకారిటీ వ్రెస్సు యెడిటరు ముర్తింగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ గారిని అవమానపర్చి మీటింగునుండి వెడలబడుపుటయు ప్రజాసౌత్ కార్యములు కావనియూ, ఇట్టి కార్యములు యికముందు చేయకుండుటకు తగు బందోబస్తు చేయవలసినదనియు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

8. మ్యునిసిపల్ పన్నులు మార్చి 31 తేదీ నాటికి పూర్తిగా వసూలు కావలయుననే నిబంధాలు యుండియున్నను, తత్పూర్వమే వందలకొలది ప్రాసిక్యూషనులు చేసి యివ్వలేని వారినిన్ని, యిబ్బందికలవారినిన్ని మర్యాద ఆహ్వానించుకుండా యిబ్బందిపెట్టి, జుల్మానాలతో సహా పన్నులను వసూలుచేయట కడుకోవలయును. ఇదివర కెన్నిడును లేని యిట్టి వింతవర్తన అవలంబించి, నూటికి గుడ్డవలేని నిరపేదలయిన ప్రజలను బాధించుట మిగుల అక్రమము అనియు యిట్టి చర్య యికముందు జరుకుండా తగు యేర్పాట్లు చేయటకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

9. బజారులో తాటియాకు వల్లెరాయిట్లను అమ్ముకొని జీవించు పంచములు వల్లెరాలవద్దనుండియు, మల్లెపువ్వులు అమ్మువారి వద్దనుండియు, మ్యునిసిపల్ వారు పన్నులు కనూలు చేయటకు మార్కెట్టు కంట్రాక్టరుకు అధికార మిచ్చిపట్టుకు అందుచే కంట్రాక్టరునై వారివద్దనుండి పన్నులు వసూలు చేయుచున్నట్లున్ను యీ నిర్బంధముల్ల పంచములు వల్లెరాలు కట్టుకట్టి బజారులోకి బట్టలు తేవుండ వర్తకులకు, ప్రజలకు యిబ్బంది కలుగచేయుచున్నట్లు యీ సంఘమువారికి తెలియవచ్చినది. ఆనానుండియు యేర్పాడు లేని యిట్టి విపరీతపు పన్నులు చేయుట కడు అన్యాయము గనుక వీటిలయందు దయ యించి వెంటనే అట్టి పన్నులను వదులించగలందులకు యీ సంఘమువారు మ్యునిసిపల్ వారిని కోరుచున్నారు.

మోహిని తైలము

వెంనుకలను పెంచి చినిగి లాడించును. 5 తులములు గల పీసా 1-కి అజూలు 0-12-0 మౌత్ర మే. అమ్మకాంజనము డిఫా, మద్రాసు.

చీరాల పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణము

మదరాసు ప్రభుత్వమువారి పుత్తెస్తులు

ఇందువలన మొన్నటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రచురింపబడిన నాన్యాయమునకు అధికారులలోను ప్రజలలోను అపార్థములు కల్పించుటకు కొందరు యత్నించుచున్నట్లు వివరములు ఇప్పటికి అమలునందున్న మునిసిపల్ చట్టమునందలి 41 సెక్షన్ 1-4 ను సెక్షన్ 1 ను గూర్చి నా ఆల్బర్ట్ యాక్టుతో చివరగా చూచుట మౌఖికమే వెల్లడించినది. విశ్వావికారదులైన రెని నా న్యాయములలో నెందైన బాపము గలదేని సవరించి మా చీరాల పేరాల సోదరులకు తగు సలహా యిచ్చినచో నేనును వారికి సమక్షమయ్యెదను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమునా రేమని ప్రకటించిరి? మదరాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ చట్టము 41-4 ను సెక్షన్ 1 కింద పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణము యొక్క 1 తేదీనుండి మూడు మాసములు నిలుపుదల చేసితిమనియు యిలాలోపు అధికార నివేదికము కొరకు యెదురు చూచుచున్నామనియు ప్రకటించిరి. ఎందులకు? కెన్సల్మెంటులో జేర్చబడిన 101-144 సెక్షన్లు బాపముగా రాజీయ కృత హారముల కుపయోగింపబడుచుండెడి యీ కఠినపు దినములలో యింకను మునిసిపాలిటీ సాగించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించిరని అట్లు చేయుటకు వారికి అధికారము లేదని యెవరును చెప్పజాలరుగాని చట్టము ఒక విధమున అతను కలిగించుచుండ యీ మూడుమాసముల అంతరము ప్రభుత్వమునా రెట్లు ప్రవర్తించెదనో తెలిసికొనుటకునే చీరాల పేరాలవాసులు తమ భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుకొనదుగా అనునదియే ప్రస్తుతాంశమై యున్నది. ప్రభుత్వమువారు పురపాలక సంఘ పునర్నిర్మాణమునకు మూడు నెలలు వాయిదా వేసిరి. చట్టవిషయమును సందర్భము లటుంచుడు. పురపాలక సంఘమును పునర్నిర్మాణము చేయుట అననేమి? ఇదివరకు ఎట్టి పరిస్థితులలో యీ సంఘము తీసివేయబడినది? ఇప్పటి స్థితి లెట్లున్నది? అని తెలుసుకొనవలసియుండును (1) పునర్నిర్మాణము అనగా ఇకను అయిన ఒకానొక వస్తువును తిరిగి చక్కచేయుటయే? ఒకయిల్లు ఇకను అయినచో దానిని తిరిగి పునర్నిర్మించుటకు మూలములు వాసములు మున్నగున వెల్లపునరములగునో అట్లే అనవరతకేంద్ర తీసివేయబడిన మునిసిపల్ కన్వెన్షన్లును పునరుద్ధరణ చేయుటకును చీరాల పేరాలలోవుండే సమస్యలను వారు సభ్యులుగా చేరుటయు అవుననగును. అందుకనే ప్రభుత్వమువారు 4 నెలల కేసులో కేసుయొక్క వాక్యములనే ఉపయోగించిరి గాని వేరుకాదు. పునర్నిర్మాణము అనగా సభ్యులను చేర్చుటకు అనకాళము లేనిచో ఆ ప్రదేశమును మునిసిపల్ ఏరియానుండి తీసివేయవలెను అను విషయమే యీ 4 నెలల కేసులలో నూచింపబడినది. ఇందువల్లనే యింకను నన్ను ఆశాపితాచము వదలవచ్చును. (2) మునిసిపల్ సంఘమును నూపర్ సిడ్ చేయుటకు గల కారణములను జీ 2 నె 248 యల్ యక్టు (1921 సం॥ 40 బ్రకరి 9 తేదీగల) వివరింపబడినవి. చూడుడు.

చీరాల మునిసిపల్ సభ్యులు పండ్లగుడిలో పది మంది తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చినారు. పదునొకండవ వారసు అపదవియందుండుట కిష్టపడుటలేదు. ఇక మిగిలినది ఒక్కరినియూ డివిజనల్ ఆఫీసరుగారే. క్రొత్తవాని సభ్యులుగా చేర్చినా వారును ప్రాతవారిపదతినే అనుసరించెదరని గవర్నమెంటువారు తెలుపుటకు కారణము లున్నవి. రాజీనామా నిచ్చిన వారిని చేర్చుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములు తప్పిపోయినవి అందుకనే యిట్టి పరిస్థితులలో ప్రస్తుత మున్న మునిసిపల్ సభ వారు చట్టసంకరము తమపై నుంచబడిన ధర్మములను నిర్వహించుటకు కొనసాగునలవారు కానందున 41 సెక్షన్ 1-వ నెలల కేసు ప్రకారం కన్వెన్షన్లు ఒక సందర్భం నూపర్ సిడ్ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆరాన కేసుచున్నారు" యిట్టి కేసునికు లలో మునిసిపల్ సంఘమును డిస్సాల్వ్ చేయక తప్పినదిగాదు. (3) యిప్పుడు 4 నెలల కేసున కింద పునర్నిర్మాణమునకు నిరీక్షించుచుండుటయు రెండవవారి తీసికొనదగిన ధర్మముగను. యిప్పుటికి ప్రభుత్వమువారు జరిగించిన చర్య కార్యములకు మేయెయ్యెను. పునర్నిర్మాణము సాధ్యపడనిచో జరుగదగినకర్మ 4 నెలల కేసులలోనే యున్నది. ఇప్పటికి పరిస్థితులు మారి ప్రజలు మునిసిపాలిటీ కావలెనని కోరుచున్నారా? లేక సభ్యులుగా చేరవలెనని ప్రజలు ఆశపడుచున్నారా? యిది రెండు

స్థానాలైనవిగాని పునర్నిర్మాణము జరుగదు. మునిసిపాలిటీని తీసివేయనందుకు ప్రభుత్వమువారు చెప్పెడి కారణములు త్రోసి వేయలేకవికావు. మొదటిది మన యూనియన్ సంఘాభ్యుదయ రావుల నుబ్బరావుపంతులుగారు ప్రజలను అడుగక యే మునిసిపాలిటీని కావలెనని కోరుట ప్రచురణసంఘమువారు ప్రచురించునంతవరకును కాననసభలో గా. మంత్రిగారు చెప్పినంతవరకును యీ రహస్యము బయల్పడినదికాదు. రెండవది ప్రజాభిప్రాయము తెలుసుకొనకయే మనవారు ఆరుమాసముల కాలము మునిసిపల్ కాన్వెన్షన్లుగా నుండుటయే యున్నది. ఇప్పటికి జరిగిన బాపములే మన మెడకు వూర్రాడునై యుండ యిప్పుడు తిరిగి ప్రజల అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా కాన్వెన్షన్లు చేరుట భావ్యముగ నుండునా యనియే నా సందేహము. అయితే యిప్పుడు మనకర్తవ్యమేమి? కేవలము మునిసిపల్ చట్టమువారి ఆధారపడి మునిసిపాలిటీ పోవు ననుకొనుట ఆకాశమున పుట్టి వైరువేయుటే యగును. అయితే గత్యంతర మేమి? ఇంతకాలము మనకు మునిసిపాలిటీ అక్కరలేదని ఆందోళనము చేసినను మన దురదృష్టవశమున మన మొరలు నిరాకరణోద్యమ మహాసముద్రములో గలపడుటచే సార్థకము లేక పోయెను. మేము కొందరము మదరాసునందు కాననసభ్యులతోను మంత్రులతోను మాట్లాడినపుడు వారు మన యుద్దయమును నిరాకరణోద్యమమునకు ముడిపెట్టి ప్రజలు గ్రామములో జేరి పన్నులు చెల్లించినచో మీ మునిసిపాలిటీ తీసివేయించెదమని అభయ ప్రతిపత్తి. అదే ప్రకారము యిప్పుడు గ్రామములో జేరి పన్నులను చెల్లించుచున్నార గాన యిట్టి కా.తి వాతావరణము లిగినపుడు మునిసిపాలిటీని తీసివేయవలసినదని చీరాల పేరాల ప్రజలందరూ సమాజేమై ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించి ఆ తీర్మానమును ప్రజాభిప్రాయమును గా. మంత్రిగారికి పంపినచో తప్పక వారు మన తీర్మానమును అంగీకరించెదరను విశ్వాసము గలదు. ఇంతటినుండి మనము సక్రమాం దోళనము సాగించినచో మన కోరికలు త్వరలో కొనసాగ గలవు. ఇదియే నాకుగల విశ్వాసము.

రావుల సీతారామయ్య

స్వరాజ్య పద్యములు, పాటలు.

- 1. మహాత్మాగాంధీ ప్రబోధపద్యములు 0-1-0
 - 2. మహాత్ముని దివ్యవాణి (వచనము) 0-1-0
 - 3. భారతమాతపలుకులు (పాట) 0-1-6
 - 4. స్వరాజ్యాంగోదోళనము (వచనము) 0-1-6
 - 5. దేశీయపదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
 - 6. ఆంధ్రపౌరుషము (పద్యరత్నములు) 0-2-0
 - 7. పంజాబుపాట (బొబ్బిలి కథనల) 0-2-0
 - 8. దేశీయ కీర్తనలు 40 (పాటలుగలవు) 0-3-0
 - 9. రామదండపాట (రాధమజన) 0-3-0
 - 10. స్వరాజ్య ప్రబోధపద్యములు 0-3-0
 - 11. మహాత్మాగాంధీ జీవితము 0-3-0
 - 12. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు (60 గలవు) 0-4-0
 - 13. లోకమాన్య భాగ్యం తిలకు హరికథ 0-8-0
 - 14. స్వరాజ్యదర్శనము (కాంగ్రెసుకథ) 0-8-0
- ఇతర స్వరాజ్యగ్రంథములు మానవద్ద గలవు
స్వదేశపు స్తకశాల, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

శ్రీమదాంధ్ర బహుదపురాణము

అచ్చుచున్నది.
ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము
అచ్చులో నున్నది.
హాలాస్యమాహాత్మ్యము. స్కాందపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర మీనాక్షీ సోమసుందరేశ్వరుల లీలలు దెబ్బదియొకటి విచిత్రములుగ వర్ణింపబడి యున్నవి.
పద్యములు మూడు పేలు నెల 0-12-0 అణాలు.
ఆంధ్రులకోపాఖ్యానము. ఇందు లలితభండారుని బంపుట మొదలగు కథ లనేకము లున్నవి.
మంచి బైండు నెల రూ 1-8-0.
విచిత్ర పాదు కాష్టూర్తిమేకము. సులతానాటకము. నెల 0-12-0 అణాలు.
శ్రీరామవనవాసము. లక్షణముక్త నాటకము. అచ్చుచున్నది. నెల 0-12-0 అణాలు.
జనమంచి శేషాద్రీశర్మ, తేనుగు పండితుడు, హైదరాబాద్.

ముప్పదియిద్దఱు మంత్రులచరిత్రము

అచ్చటచ్చట కత్తు ములకంటి చాటుపద్యములు గలవు. నేటివరకు లభించిన చరిత్రప్రమాణము లనుసరించి వ్రాయబడినది. 0-12-0

ఆంధ్ర పదపారిజాతము ౮౦౮ పుటలు
కలికోబైండు. అ కాగాది నిఘంటువు 3-౮-౦
నిత్యకర్తాష్టకము సస్వరాంధ్రప్రయోగం ౦-౦-౦
అందఱకు అత్యావశ్యకమయిన మత గ్రంథము కలికో బైండు ౨-౮-౦

మంత్రపుష్పత్రయము:-సస్య విద్యారణ్య భాష్యాంధ్ర భీకా తాత్పర్య సమన్వితము } ౦-౪-౦
సూర్యనమస్కారమంత్రములు డిటో ౦-౪-౦
సదాచారము డిటో డిటో ౧-౮-౦
సంధ్యావందనము డిటో డిటో ౦-౪-౦

గౌరీ తులసీ సంతానగోపాలపూజలు శ్రీ పురుషులందఱకు అన్నిజాతులవారికి అత్యావశ్యక మయినది ౦-౪-౦
గోత్రప్రవరసంగ్రహము ౦-౮-౦

బంటమిట్టరఘువీరశతకము:-అయ్యల రాజ త్రిపురాంతక మహావి ప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రింపబడి యుండ లేదు. ౦-౪-౦

ఆర్యవిద్యారహస్యము వచనము ౧-౦-౦
ఈశ్వరదర్శనము సూత్రము వచనము ౧-౦-౦

సంఖ్యాగణనామస్త కాళిక:-సకలకాత్రము లకు సంబంధించిన విషయములు - సంఖ్యా క్రమముగ నిందు వివరింపబడియున్నది. ౧-౦-౦

త్రివర్ణ ప్రదీపిక:-అగ్రకాండము తిరుక్కురళు అనుద్రవిద్యగ్రంథమునందలి రాజనీతిమాత్ర మీ కాండమున గలది. అందరు చదువ దగినది. టీకాతాత్పర్య విశేషార్థములు గలది. ౨-౦-౦

సనత్కుజాతీయము, శంకరభాష్యము ఆంధ్రటికాతాత్పర్యములు గలది. ౧-౦-౦

౦-౮-౦ నెలకు తక్కువ గ్రంథము వి. పి. పంపబడదు.
(3) క. మార్కండేయశర్మ, కీత్ పాదు, మదరాసు.

అమృతాంజనము

తలనెప్పలకు ప్రసిద్ధి కెక్కి నది. ఇతర ఏ ఓషధమైన నెప్పలను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయముగను నెల 0-10-0 అణాలు. అమృతాంజనము డిటో, మదరాసు-బొంబాయి.

కుష్టురోగనివారిణి

యోగ్యతాపత్రములు
కుష్టురోగములు నివారణ కావన అనుమానముతో వ్యాధి యేల వృద్ధిపరచుకొనెదరు? నేను 18 సం॥ర ముల నుంచియు నాన్నేహితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కుష్టుము స్పర్శజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. మీ "కుష్టురోగనివారిణి" నేవించి రోగవిముక్తులమై చాలనుభముగా యున్నాము.
N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణాజిల్లా
అష్టాదశ కుష్టురోగములను, కుదుర్చుటలో దీనినిమించిన దివ్య వధము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లు బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారిణి" ఘనశ్రద్ధి మాయ కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. జాగ్రత్త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుచుండు డబ్బా రూ 6-0-0.
ది.రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.
(3333) కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

మదరాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

సీజ్ టిక్కెట్లు చార్జీలందు సవరణ

1922-వ సం॥ మే నెల 1-వ తేదీనుండి ప్యాసేజరు బండిచార్జీలు హెచ్చించు సందర్భములో మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వేయందు దంతటను 1-టవ 2-వ, 3-వ క్లాసులకును, నార్తు ఈస్ట్రైల్వే మీదుగాబోవు బుడ్లకు (మద్రాసునుండి విశాఖ పట్టణము వరకు) ఇంటర్ క్లాసులకు మాత్రమును, 1922-వ సం॥ రం మే నెల 1-వ తేదీ నుండి నూటికి రు 15 లు చొప్పున చార్జీలు హెచ్చుచేయబడును.

1922-వ సంవత్సరం జూలై మొదటితేదీ నుండి (మూడు నెలల కొకసారి చొప్పున) క్వార్టర్లీ సీజ్ టిక్కెట్లు జూలై, ఆక్టోబరు, జనవరి, ఏప్రిల్ నెలలో మొదటి తేదీలునుండి యియ్యబడును.

1922-వ సంవత్సరం మే నెల 1-వ తేదీనుండి బై సిటీలుకు కూడ సీజ్ టిక్కెట్లు చార్జీ హెచ్చింపబడును. (30)

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహ రావుగారిచే రచింపబడినది గ్రంథములు—నాటకములు

వర్మచాపురుకుత్సయము	0-12-0
రాధాకృష్ణనాటకము	0-8-0
కోకిల	0-12-0
విప్రనారాయణ	0-12-0
వనవాసరాఘవము	0-12-0
విజయరాఘవము	1-0-0
కళ్యాణరాఘవము	0-8-0
బుద్ధబాధసుధ	1-0-0
వృద్ధవివాహము ప్రహసనము	0-8-0
హాస్యవల్లరి	0-12-0

(అచ్చులో నున్నవి)

సాక్షి 1 వ వాల్యూము, 2 వ వాల్యూము, మూడవవాల్యూము. [3513]

పూర్ణి మముద్రక—నాటకములు

వలయువారు, పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులు గారు, పితాపురం అని వ్రాయవలెను.

అపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

1. పుష్పాంజలి (భావగీతములు)	1 8 0
2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు	2 4 0
3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము	1 8 0
4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము)	1 0 0
5. స్వరాజ్యపతాకము	1 0 0
6. సంసార్-రణి	1 0 0
7. స్వరాజ్యధ్వజము	0 12 0
8. స్వరాజ్యరథము	0 8 0
9. గాంధీ మహాదేయము	0 8 0
10. అలీ ప్రభుతులనిర్బాధము	0 10 0
11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానసహస్రము	0 8 0
12. నిరాకరణోద్యమతత్వము (ఆంధ్రమాసు)	0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రకటింపబడు రాజకీయ గ్రంథము లన్నియు మానడ దొరకును.

(3402) ఉపేంద్రప్రచురణాలయము, 17, నారాయణ మొదలివీధి, మదరాసు.

16వ నియోగి మహాజనసభ

నిడదవోలు

ఈసభ యీ సంవత్సరముక జూన్ నెలలో 9-10-10 తేదీల 300 శ్రమి పండిలముతో తిలకు రాజాకాలోనున్న నిడదవోలు గ్రామమున జరుపబడునని యిదితః కాంధ్రపత్రిక లో ప్రచురింపబడిన సంగతి యాంధ్రదేశమునకు వెల్లడియై యుండును.

ఇదితః కీ నియోగి మహాజనసభలు 15 జరిగియుండెను. కాని పెక్కుమంది నియోగి ప్రముఖుల సభలో బాల్గానినబాడ కానరాదు. వారికెల్లరుకు సానుభూతిలేదని చెప్ప వలసివచ్చెను. ఈసభ యారంభించిన దినములలో నియోగులుకూడ మతవిద్య నేర్చుకొని తమతమ యిండ్ల జరుగు శుభాశుభ కార్యములలో నియోగులే నియోగింపబడవలయునని నిర్ణయింపబడినదియు అది యే సయోగులకు వైదికులకు భేదభావ మేర్పడి యిదితః కే బ్రాహ్మణులలో నైకమత్యము కుదరని దుస్థితికి నీ సభ మతంత తోడ్పడి దేశమునకు మతంత యపకారము సేయునదియు యోచించి నియోగులు చాలకుండి యీసభకు దయసేయవలసింది.

నియోగులు ప్రస్తుతకాలమున లౌకికమందును రాజకీయ విద్యావ్యాప్తియందును మొకబడియుండుట చేతను కాలక్రమమున పెక్కు కుటుంబములు పేదనడి రాజకీయ విద్య నేర్చుటకు సామర్థ్యములేని వగుటచేతను రాజకీయ విద్యావ్యాప్తకము నకు దగినంత ప్రోత్సాహము కలిగించుటకూడ ఈసభ కీయుము లలో నొకటియైనను నిర్ణీతకార్యము తృప్తిరయుగా గొనసాగ లేదు. మతవిద్యయైనను వ్యాప్తికాలేదు.

లక్ష్మీనారాయణ పీఠీతులంగారు. జీవించియున్న కాలమున వారి శిష్యువర్గములో కేరీ వారియొద్ద మతవిద్య నేర్చిన కుటుంబములలో శుభాశుభ కార్యములు నియోగులచేతనే యిప్పటికడను నెఱవేర్చబడుచున్నను పెక్కు కుటుంబము లా ఫక్కిల్లోగిరిగి తేను. అందుచేత నియోగులలో పేదస్వార్థములు వ్యాపించుటయు సంభవము కాలేదు. ఎవ్వరికయిన మతవిద్య యం దానక్తి కలిగి యిది నేర్వ మహిమయవారి కీ సభాతీర్థా నములుతేక యున్నను లోపములేదు. ఆభ్యంతరములేదు మత విద్య నేర్వ చల యు న ని తీర్థానములచేసినను అందు మన పెక్కు ని జా నికీ తీర్థానములు ప్రోత్సాహ మీ యు నె ర ఫు. మొదటి పేదస్వార్థములే విఫలముగా వ్యాపించి వారి జీవనాధారమున కీ విద్యలే సాధనములుగా నేర్పిన వైదిక కుటుంబములలో బెక్కింటిలో నిష్పాదా మత విద్య పూర్తిగానో చాలభాగమో సన్నగిల్లుచుండి మతవిద్యకు జరుగుగా తాజకీయవిద్య యమరుచుండగా పూర్వము మత విద్య అంతగా వ్యాప్తియందని నియోగి కుటుంబములలో నిపు డీ సభ యేర్పడి తీర్థానములు చేసినంతమాత్రమున మతవిద్య వై నానక్తి కలిగియుండుట వింతకాదు.

కాలము మాతీబోయి మూడవడిని కుటుంబములు కొట్టు కొని పోవుచున్నప్పుడు మతవిద్యావ్యాప్తి కలిగింపవలయునని నియోగులు ప్రతినిధుల శ్రద్ధవని యిదితః కల వలెను భవము చెప్పుచున్నది. అనక్తికలిగి నియోగులు మతవిద్యలో గొండలు ప్రవేశించినచో నట్టికానికి ప్రోత్సాహ మీయవచ్చు ను. వారిని గౌరవముతో జూచుటకు ఆభ్యంతరము కలుగుదు- తప్పక గౌరవించుట.

అందుచే నియోగి ప్రముఖులంతఃకటి యొక్క సాను భూతి కావలసిన అవసరము కాలము తెచ్చిపెట్టుటచే మత విషయకచుగు యొదన వారి వారి యిష్టానుసారముగా విడిచి పెట్టి మతసంబంధ మేర్పడిన బ్రాహ్మణులలో భేదభావము కల్పింపబడుటకు గారజముగ నన్న సంకేతముతో నిడితః కీ సభకుండు సానుభూతి మాపవలెద నూముగా నిలిచియున్న యందటియొక్క సానుభూతియు యోచనయు, భవసహాయ ము సమకూర్చు నుద్దేశముతో ఈ సభోద్దేశము మతవ్యాప్తియ నక విద్య, పత్రిక, వాణిజ్య వ్యవసాయాది జనునిధి మార్గముల నియోగుల యుక్తినిధితో బాగుచేసి తిమ్మలమున పెక్కు కుటుంబములకు జీవనాధార మేర్పటమటయే యని నిర్ణయింప దలచియున్నాడు. సభోద్దేశ మీ ఫక్కికి మార్పుటకు కాల ము కూడ తగిన యవకాశము సమకూర్చుడి.

నిజముగా నిది యొక్క నియోగి మహాజనసభకాక బ్రా హ్మణసభయని పిలువదగినదయినను అన్ని శాఖలకు చేర్చినచో నేనియోగి వృద్ధిపొందక యతివ్యాప్తి దోషమున నన్నిటికి సప్త ము చేకూలు నేనెఱుఁగు భయముతో నెవని యిల్లు వాడు బాగుచేసికొన పట్టణమంతయు బాగుపడుననియ, ఎవ్వరిని

లో వాడు కీపఁతుంచిన పట్టణమంతయు కాంతితో నిండి నీ కటి తొలగిపోవుననియు నూహించి యిదివర కేర్పడి వేరమున నాయాస్థలముల 15 సాముల జరిగినది కావున నీ సా 16వ నియోగి మహాజనసభను జరుప నుద్దేశించితిమి. ఇందు మతవై మన్యమునకుగాని కర్మవై మన్యమునకుగాని, బ్రాహ్మణభేద భావమునకుగాని యిసుమంతయైన చోటియబడదు. (తమత మందు వ్యాప్తియందు రాజకీయ విషయములయందు దీ సభ యీ మన్యవైమన్యము జోక్యము కలుగ చేసికొనదు.

శ్రీ దివాన్ జహద్దర్ మోదగల్ గామచరిత్రాపు పంతు లుగారు మొదలయిన నియోగులలో ప్రముఖు తీ యాశయము లందు సానుభూతిని వెల్లడించినయిద్దరు. చాలా ముఖ్యమైన సభ కావున వాప్రదేశములయందైన, నియోగి ప్రముఖులు తప్పక సభకు దయచేసి సభాకార్యజయమునకు తోడ్పడి ప్రార్థించు చున్నాము. చిత్తుతీర్థానము లాయా నియోగులు యోచించి యీ నెలలోపుగా జరగ ప్రార్థించుచున్నాము.

నియోగి మహాజనసభాసన్మాన సంతాపము

కావలెను

మాదివ్యాపకములను అమ్ముటకు ఏజంట్లు.
(1) శుక్ల మేహనివాణ మాత్రలు. (2) ధాతువృద్ధిలేవ్యాం.
(3) మూర్ఖనివారణ మాత్రలు. (4) అగ్ని కుహార మాత్రలు
మంచిలాభమును పొందగలగు. బి. జి. రి. కి.
3473 M. V. R. RAMACHANDRA ROW,
Market Tank, COCONADA.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్లు

నుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యకాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్. రావుగారికల్గి కనిపెట్ట బడిమంచి లేకుచుక్కతో చేయ బడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖము గాయుండును. 80 గాలనులనీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు తో రు 1-0-0 అడ్వాన్సు పంపుతూ పోస్టాక్కు గయలు చేసును కనరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రు 5-0-0 లు మాత్రమే వి. పి. రయలు ఖర్చులచేత (2-18) స్వదేశీ ధొన్ను, 82 వై నెలబాబురొడ్డు, మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను పెరిగోగమునకు కుతారము కర్మము లేదు. విచిత్రాకారితో పని లేదు. ఎఱుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల పెరిగోగమును మూడు భూమిలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది చాకొవధము. (1251) డబ్బీ 1 కి తెల 2-4-0 గంధర్వ ఫార్మసి, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

తాళీసాదిచూరము

(కార్తధరసంహిత)
తాళీసాదిచూరము క్యానకోగములకు బలమిచ్చును. దగ్గు ఎగరూపిరోగమును బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము వర్షతోకూడిన జ్వరమును, వాంతులను, అరిసారమును బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము క్షయరోగములో మిక్కిలి యుపయోగకరము. తాళీసాదిచూరము ప్లేబియ, గ్రహణరోగము, పాండురోగములను బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము చిన్న పిల్లలకు తరుచుచున్న జలుబు, బుల దగ్గుల బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము గర్భిణీశ్రీలకు వచ్చు ఆరుచిని, వాంతులను బోగొట్టును. తాళీసాదిచూరము గొంతుక రామకొనిపోవుట, స్వర రహితము మొదలగు గొంతుసంబంధమైన వ్యాధులయందు మిక్కిలి యుపయోగించును. వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధర్మం. (సోమ) మార్గము 10 తు 1-8-0 శ్రేణిలు 50-కి 0-8-0 మనడింగు డైరక్టరు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ, ఎం. సి. సి. ఎం. ఆంధ్ర ఆయుర్వేదఫార్మసీ, లిమిటెడ్, 19 హరిన్రోడ్, మాంటురోడు, మదరాసు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

చదివించుడు!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాంతముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహా కన్యారామత్రయే గుణములు వామను వానదత్త వచ్చు రోగులకు అతివై పితృకముగ నున్నది.
కె. విశ్వాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్కనాబాదుపేధి రంగూను, బర్మా.
లోకామయహా కన్యారామత్రయే జనలకు గలుగు సకలవిధ రోగములను పూర్తిగా వామచేయును.
250-300 మాత్రముల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తిరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు జ్యోతిషము.
మెదడు దుబ్బలము, మరపు, తలవేడిమి, నులబద్ధకము, ఆకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలరోగము, స్వప్నస్థలము, శీఘ్రస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును కలిగించును.
ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల జ్యోతిషముగల బుడ్డి 1 కి రూపు 1-0-0.

ముఖ్యమనియ్య:—మా కాతాదారుల సౌకర్యార్థమై వామకోరుటచే మద్రాసు, నెం 281 తిరునెల్వేటిపేధిలో మా ప్రాచీని తెరచియున్నాము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగ కోరెదము. వి. పి. ఆర్లకు మద్రాసు ప్రాచీనినుండి పంపబడవు.
(594) పాశ్చాత్య నెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారావున వైద్యశాల మొనూరు.

సకద్రాపకము.

చర్మవ్యాధులు సాపట్ లోషన్

తాచుర, గజ్జి చర్మవ్యాధులు మొదలగు వాటి కిది త్వరలో నిజమైన గుణము నిచ్చును.
ఇది గువాసనగల ద్రావకము. గుడ్డలకు నురకకాదు. బుడ్డి 1 కి రూపు 0...6—0

ప్రదరరిపు.

ఈ టూనిక్ స్త్రీలకు సహకారి వంటిది.
అందరిచేసివార్చుచేయబడెడి తెలుపు వ్యాధిగల స్త్రీల కిది రామబాణము వంటిది.
దీనియొక్క గుణములు అత్యుత్తములు.
ధర బుడ్డి రూపు 3—0—0

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను. Sapat & Co. [3404]
Kalbadavi Road, Bombay

ఎ యి లే న్ బ ర్గు

(3385)

క్రాడు ఆయిత్ ఎంజినులు

“ఎక్స్” టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. పి.

ఇక్కడను పనరు ఎంజినులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజినులో చిక్కులేమియు నుండవు. సులభముగా నుండును.
పనిని నమ్మకముగా ఆగకుండా చేయును. ఎంజినులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి,
ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమ్మకమైనవి.

చాల డబ్బు పెట్టికొను పెద్దపెద్ద ఎంజినులతో సమానమైనది. డబ్బు, డండుగలేదు.

10-12 హెచ్. పి.	మామూలుధర రూపు 2045	ప్రత్యేకపుధర రూపు 1842
20-24 ,,	2909	2618

“డెన్” వర్క్ ఎంజినులచే నడిపింపబడు పోర్ట్ బుల్ పంపులు.

214 సైజు ఎంజిను పరిమాణము 6 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలనులు
216 ,, ఎంజిను పరిమాణము 8 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ ,,
218 ,, ఎంజిను పరిమాణము 10 హెచ్. పి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ ,,

WIELE & KLEIN

Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,
MOUNT ROAD, MADRAS.

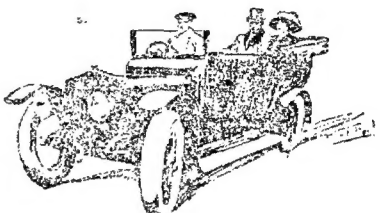
Telephone 248. Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము

ఇది ఆచార్యూర్తిశయి సిద్ధముగా నున్నది. 300 పేజీలు.
ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, వృద్ధులములు, పోడశవర్గ, అష్టవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా ముహూర్తములు, 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్భావఫలములు, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి శుభశైలిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చసేయెడల తిరిగి సొమ్ము వాపసు చేయబడును. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ధరభాగములు : రెవినవారు. తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2—0—0 లు. ఆలస్యమైనచో ప్రతులు వొరకవు.
ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి.
(3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.
(గోదావరి జిల్లా)

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టి, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గెనర్న మెంట్ ను నై నెన్ను పొందగలరు. బస దొరకును. భోజనమునకు నెల 1-కి రూపు 16 లు చొప్పున కట్టించవలెను. (11)
GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk, Madras

భరతఖండమున అనేక స్వర్ణపరికములను మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రములను బొందిన వైద్యరత్న మండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

భృగువటి

కందుకోజులలో సెగరోగములను పోగొట్టి మర్మస్థానమునుండి వెలుగుకు విషజలప్రాసరము వాపును దీర్చు కాలము నుండి బాధింపుచున్న వ్యాధియందు వారమాదికములు సేవించిన రోగిని మిక్కిలి మంచిస్థితికి తెచ్చుట నిస్సంశయము.
సీసా 1-కి రూపు 1-12-0.

అశోకవటి

(స్త్రీలపాలిటి సంజీవని)
స్త్రీలను బాధించుచు యుతుకూలనను, అన్నిరకముల తునుమరోగములను, గర్భాగ్ని ప్రణామలను దూరము చేయును. దీనినుండి అనేక కుటుంబసంతానమును బొందిరి.
వెల బుడ్డి 1-కి 0-14-0.

సుఖవిరేచనవటి

మలబద్ధమును పోగొట్టి శరీరమునకు తెంపును కలిగించును. వెల బుడ్డి 1-కి 0-10-0.
ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.